

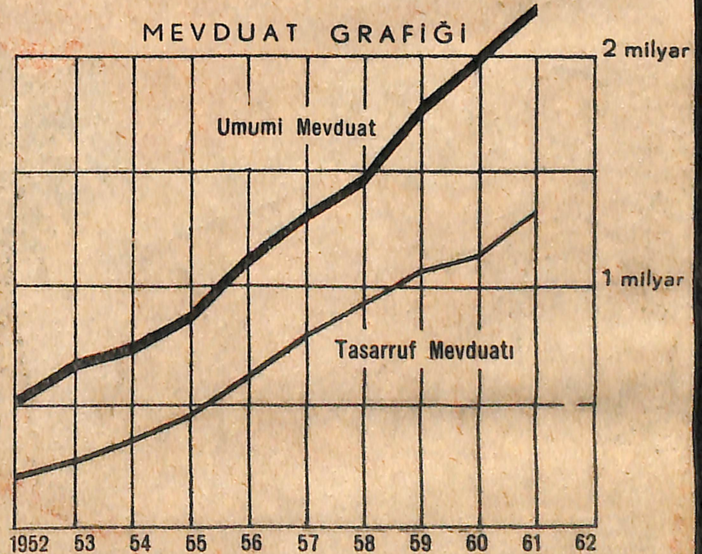
Ya deve, ya deveci,
Ya üstündeki hacı!

nasıl ölçülür?

Bir bankaya emanet edilen tasarrufların tutarı, o bankaya karşı gösterilen güvenin en kat'i delilidir. Türkiye İş Bankası, halkımızın en fazla güvendiği Bankadır. Çünkü, en fazla tasarruf mevduatı Türkiye İş Bankasındadır.

SİZ DE İş Bankasına güvenenlerin arasına katılınız. Tasarruflarınızı İş Bankasına yatırmakla, paranızı hem emniyet altına alır... hem de en iyi şekilde değerlendirirsiniz.

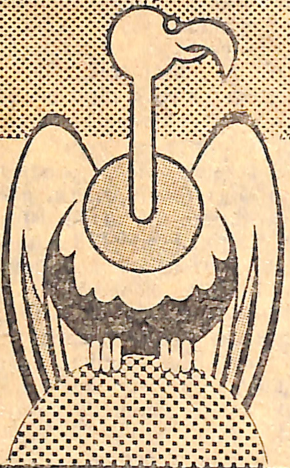

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Faal 5529 - 146

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Şemsi Belli Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Yaşar Özen, Kenan Akıncı, Baha Oral.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vé Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 59
12 Eylül 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

ÖNCESİ, SONRASI!

İHTİLÂL, şu adını «ihtilâl» koyduğumuz Yirmiyedi Mayıs kimindir?.. Hangi insan topluluğunun, hangi büyük gücün işi?..

Gençlik mi dediniz?.. Hani şu Kızılay'da Menderes'i delirten, yaka paça eden gençlik?.. Hayır!

Beyazıt meydanında, kızları bile ağzı köpüklü şahlanmış atların üstüne yürüten gençlik mi?.. Yine hayır!

Ordu mu?.. Ordu içinde gizli bir topluluk kuran, adı belirsiz, kelle koltukta subaylarımız mı, adı belirli Millî Birlik mi?.. Yirmi üçler mi?.. Ondörtler mi?.. Yine, yine hayır!

İhtilâli hazırlayan iki kişidir: Sayın İnönü ile Adnan Menderes!

Demokrat Parti iktidara geldiği gün, iktidara geldiğine inanamamıştı. Başbakanlık odasında, Menderes'in, şaşkın bir Tarık bin Zeyyat edasiyle:

«— Türkiye Cumhuriyetinin Başbakanlık odasındasın Adnan!.. Sen nereden gelip nerede durmuşsun!»

Diye söylendiğine şüphe etmeyiniz!

O, bu beklenmedik seçim sonucu karşısında, Halk Partisi kadar dengesini kaybetmişti.

İki cephe iki amansız savaşa başladılar. Biri, kaybettiği koltuğu, belki de dört yıl dolmadan ele geçirmek amacındaydı. Öbürü, pek sevdiği, pek ısındığı, pek rahat ettiği bu saltanat koltuğunu vermemek, hiç vermemek, ölünceye kadar vermemek çabasında!..

Kırk yıllık asker ve kırk yıllık politikacı İnönü, ondaki bu korkuyu sezmişti. Artık, ana muhalefet değil, cadı muhalefetti C.H.P.... Onu yıldırmak, ona rahatını, uykusunu, çalışma gücünü kaybettirmek, onu çıldırtmak için kıyasıya yürüyordu üstüne!

Cebel-i Tarık'a çıkınca, geri dönmeyi ordularının kafasından silmek için, Tarık nasıl donanmasını yaktıysa, demokrasimizin bu şaşkın ve ürkek Tarık'ı da birer birer bütün gemileri yakmaya, bütün köprüleri uçurmaya başlamıştı.

1950, 54, 57 seçimleri, değişmez aktörlerin oynadığı bir demokrasi trajedisidir. Bu on yıl içinde, İnönü, her toplantı döneminde, haklı, ama insafsız, ama merhametsiz, ama muhalefetin analığından uzak hücumlarını, tehditlerini, ard arda, üstüste arttırdı, çullandıkça çullandı...

D.P. iktidarı, C.H.P. nin bu oyununu kabul etmiş, ona uymuş, hızlı adımlarla, politika düşmanının istediği yönde, sonsuz bir uçuruma doğru, hiç direnmeden, delice geri geri çekilmiştir.

İnönü, Meclis kürsüsünden: «İhtilâl olur!» dediği gün, ihtilâlin bütün şartları tamamdı artık!

İnönü, Meclis kürsüsünden: «Sizi ben bile kurtaramam!» dediği gün, darağacı kurulmuş, yağlı urgan ilmik edilmiş, cellâdın eline verilmişti bile!

İhtilâl hazırdı... Ama ihtilâlciler, bu mutlu yarınların bahtiyar rüyasına dalmış toy gençler, ihtilâlin bir saat sonrasına bile hazır değildiler.

Sayın İnönü, on yıl, Adnan Menderes'le elele vererek hazırladığı bu ihtilâlin, tıpkı sizin gibi, benim gibi, pencereden seyircisi oldu!

Bugün çektiklerimizin birinci nedeni budur... İkincisini gelecek hafta konuşalım. Ne çare, konumuz büyük, yerimiz küçük.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Amerikalı Başkan Yardımcısı Johnson çöpçülerin ellerini sıktı. (Gazeteler)

— Ule sen kim oliysin?.. Bu el Johnson'un elini sıktı!..

KURBAN KANI

Rıfat Ilgaz

İLK taksiti yatırdığım gün tâââ merdivenin alt başından seslendim bizimkine:

«Salime, oldu bu iş! Altı aya varmaz içindeyiz!»

Birinci ikramiye vurmuş bir piyango bileti gibi sallıyordum elimdeki makbuzu. Bir Köroğlu, bir Ayvazdık ama, tam otuz beş yıldır kira evlerinde sürtmekten, ev sahiplerinin ağız kokusunu dinlemekten iflâhımız kesilmiş, kanımız kurumuştu. Saymakla tükenmezdi çektiklerimiz... Kiracının ev sahibi gözünde sinek kadar değeri, haysiyeti yoktur. Seni, kapının önüne silkelenecek çöp tenekesinden farksız görür.

Şöyle rahat soluk alabildiğimiz bir apartıman katında bile ancak iki yıl oturabilmiş, bu musibet yere taşınmıştık en sonunda. Burada da rahat mıydık sanki? Daha ikinci ayında aklı başına sonradan gelmiş gibi hemen bir tahliye dâvası açmıştı. Bir sinir savaşıdır başlamıştı aramızda. Diken üstünde oturuyorduk sanki...

Şu kadar yıl devlet kapılarında sürten bir memurdum. Cebimize henüz bir anahtar koyamamıştık ama, ilk taksitin makbuzunu koymuştuk ya...

Bir kâğıt parçasında bahçesi ile birlikte bir ev görecek kadar zengin bir hayal gücümüz olduğunu, bu gece anlamıştım. Karım, bahçesinde ayçiçeği yetiştiriyor, sonra cayıyor, tavuk beslemeğe kalkışıyordu. Tek katlı olacaktı evimiz... İki oda... bir mutfak... Kooperatifin müdürü bilgili bir adama benziyordu. Açık kahverengi bir kâğıdın üstündeki parsellenmiş arsalara bakmış, bana, güneş gören bir ev vereceğini söylemişti. Demek doğuya karşı olacaktı evimiz.. Arsalar satılır satılmaz hemen temeller kazılacaktı. Dediğine göre bu kış arsalar satılır, ilkbaharda temeller atılırdı. Önümüzdeki kış mutlaka anahtarını korduk cebimize....

Ertesi sabah, beni alaca karanlıkta uyandırdı Salime:

«Kalk!» dedi, «Gidelim, görelim!»

«Neyi be yahu?»

«Evimizi!»

«Ne evi hanım?.. Daha temeli bile atılmadı!»

«Canım ben de biliyorum temeli atılmadığını. Hiç olmazsa yerini görürüz. Deniz görüyor mu, görmüyor mu? Floryadan çok uzak mı? Asfalt geçiyor mu, geçmiyor mu?»

«Ayol daha acelesi ne? Dur hele, öğreniriz!...»

«İçim rahat etmiyor, kalk, gidiyoruz... Ben çayı demledim bile!»

Çayları içer içmez girdik yola... Floryaya gitmenin bir zorluğu yok! Kırk beş dakikada indik Sirkeciye. Atladık trene, doğru Florya! Asıl zorluk burdan sonra başlıyordu Vurduk tepelere... Kan ter içinde, evin yerini aradık. Kooperatif müdürünün dediğine göre, asfalttan ancak çeyrek saat uzaktaydı. Deniz ayağımızın altında olacaktı... Ev yapılabilecek bütün boş tepeleri karış karış taradık. Çamlı evler dendiğine göre, mutlaka bir iki tane çam da olacaktı. Bütün gün dolaştık, ne çama rastladık, ne de parsellenmiş arsalara... Önümüze gelene:

«Çamlı evler nerede?» diye soruyorduk... Yüzümüze şaşkın şaşkın bakıyorlar, sonra saflığımızla alay eder gibi:

«Ne çamı?» diyorlardı, «bu tepelerde çam değil, ot bile yetişmez!»

Bu sefer biz onların saflığına gülüyorduk:

«Göreceksiniz!» diyorduk, «Kooperatif buralara bahçeli evler yapacak... Ay çiçeği bile yetiştireceğiz bahçesinde....»

Ertesi gün, Çamlı evler kooperatifinde aldım soluğu:

«Nerde bizim evlerin yeri?» diye dikildim müdürün karşısına.

«İşte!» dedi.

«Nerde yahu?»

Elindeki cetveli, duvardaki kâğıdın üzerinde gezdirerek:

«İşte!» dedi, «görmüyor musun?»

Gözlüğümü taktım O, durmadan anlatıyordu:

«Şu caddeyi görüyorsun değil mi?.. Geç ana caddeyi! Birinci sokağa sap, elli metre kadar yürü! Köşedeki ev... Sizin ev bu işte!»

«Çamlar nerede?»

«Ne çamları?»

«Çamlar canım! Çamlı evler kooperatifi değil mi bu?»

«Evet... Çamlı evler kooperatifi!»

«Çamlar nerde?»

«Çamlar mı? Ne çamları... Siz dikeceksiniz... Toprak çok elverişli çam yetiştirmeğe. Uzmanların raporu var, nah rapor!»

Çekmeceyi çekti. Kapı kadar bir rapor dayadı gözüme.

«Güzeeel!» dedim.

«Biz eğer ayçiçeği yetiştirirsek?.»

«O da yetişir! Toprak her türlü çiçek yetirtirmeye de elverişli!»

«Peki!» dedim, «su meselesi?»

«Suyun lâfı mı olur.. Terkos gölü nah şuracıkta... Bakın plâna... Her köşe başında bir çeşme... Nah, sizin evin karşısında da bir çeşme var... Şurası yeşil saha... Şurası park... Şurası çocuk bahçesi... Her evde... hattâ her bahçede terkos, havagazı... Bakın caddedeki elektrik direklerine. Onar metre arayla... Her taraf gündüz gibi!»

Akşam bizimkine müjde ettim:

«Gördüm!» dedim, «bizim Çamlı evleri... Bizim köşe başındaki evi de gözümle gördüm. Önünde çeşme... Gerisinde yeşil saha... Az ilerisinde çocuk bahçesi... Geniş caddeler, muntazam sokaklar... Her on metrede elektrik direkleri... Su, havagazı... Terkos gölü burnunuzun dibinde!»

Bir gazetenin arka sayfasında boydan boya Çamlı evlerin plânını görünce bizimki de inandı ister istemez. Kestik gazeteyi, duvara çaktık... Bir gazete de fazladan aldım, götürdüm kooperatife:

«Gösterin!» dedim, «evin yerini!»

Müdür, yardımcısına emir verdi:

«Gösterin lütfen kırmızı kalemle!»

Müdür yardımcısı, masanın üstündeki kalemi kapmasiyle işaretlemesi bir oldu.

«Ne teşkilât?» dedim, «Herifler ezbere biliyorlar arsaları...»

«Aman bir yanlışlık olmasın!» dedim.

Acıyarak yüzüme baktı bütün memurlar! Bizim kooperatif bu gazete ilânından sonra büsbütün parladı. Ne zaman gitsem, kuyrukta on, onbeş kişi... Ellerinde ikişer bin lira...

Dedikleri gibi ilkbaharda bir törenle temeller atıldı. Kooperatifin önünden özel otobüsler kalktı. Tâââ arsalara yakın bir yere kadar güle oynıya gittik. Eh, biraz da yürüdük tabii... Yarım saat kadar. Henüz caddeler, plândaki kadar düzgün değildi. Kooperatif müdürü belediye başkanını da davet etmişti. Nutuklar söylendi, kurbanlar kesildi. Bol bol kurban kanı karıştı temellere. Deniz, temel atılan yerden görünmüyordu ama, duvarlar yükseldikçe deniz de görünürdü, karşıdan Adalar da....

Ben artık boş vakitlerimi değerlendirecek bir eğlence bulmuştum. Hemen atlıyordum bir trene... İki saat kadar da yürüdükten sonra Çamlı evlerin yükselen temellerini incelemeye gidiyordum. İlk temeli atılan evler yirmiyi, yirmi beşi geçmiyordu ama... İlk taksiti yatıranlar arasında olduğum için benim hiç korkum yoktu. Beş tane yapılsa gene biri benimdi. Köşe başındaki olmamış da çeşme başındaki olmuş... Ne çıkardı!

Plânda evimin yerini biliyordum ya... İş arsasını bulup çıkarmaktaydı. Kooperatif müdürüne bu iş için belâ olmağa başladım.

«Hangi ev benim?» diye asıldıkça asılıyordum.

Bir gün o kadar ileri gittim ki:

«Evimi göstermezseniz ikinci taksiti vermem!» diye direttim!

«Hele durun biraz!» dediler.

«Hemen göstermezseniz şuradan şuraya gitmem!»

Yeni müşterilerden korktuklarının farkına vardığım gün, iş biraz daha kolaylaştı. «Gösteririz!» diyorlardı. Ama, önüme düşüp de gösteren yoktu. Beş on müşterinin ellerindeki parayla kuyruğa girdikleri bir gün, yattım çamura:

«Haydi düşün önüme de gösterin!»

«Öğleden sonra!» dediler.

«Hemen şimdi!»

«Canım şu kayıtlar bitsin!»

Kayıtlar bitince işin nereye varacağını biliyordum. Kooperatif müdürü hinoğlu hin bir adama benziyordu:

«Buyurun!» dedi, «gidelim bari!»

Atladık bir arabaya, Çamlı evlerde aldık soluğu!..

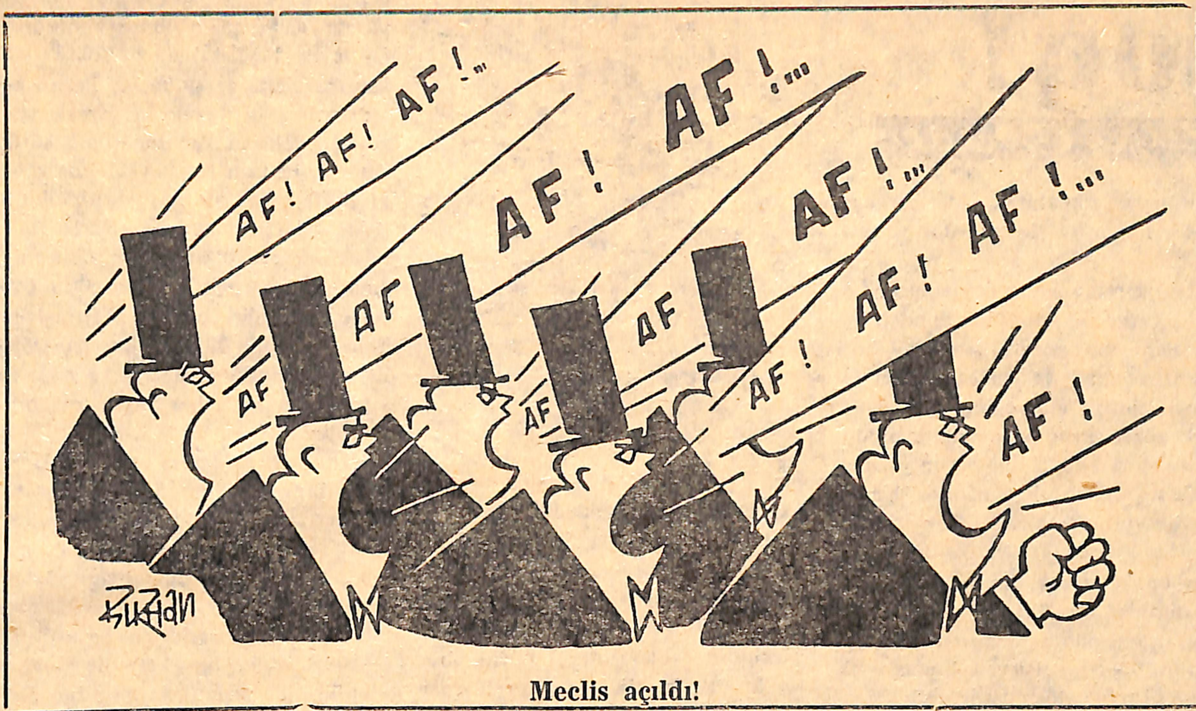
«İşte!» dedi, «Şurası!»

«Hani, köşe başında diyordunuz!»

«Ne yapalım!» dedi, «burası düştü size!»

Esnafa kıyafet mecburiyeti konacak. (Gazeteler)

Meclis açıldı!

«Sen hiç merak etme!» dedi.

Bir yüzlük de marangoza tosladım:

«Aman kapılar, pencereler budaksız tahtadan olsun!»

Bir yüzlük de badanacıya:

«Aman!» dedim, «badanasına biraz yeşil damlat! Bizim Salime filizi renkten çok hoşlanır!»

Kasımın sonuna doğru evler tamamdı. Ayın on altısında törenle tapular verilecekti. Üçüncü taksit olan iki bin lirayı da vermiş, tapuları bekliyorduk.

Tören günü bizimkini aldım yanıma... Kooperatif arabasını beklemeden sabah sabah damladık. Tam yirmi dört tane gıcır gıcır ev, sahibini bekliyordu bugün. Kapılar bile ardına kadar açıktı. Salime ile evimizi bulmuş, son incelemelerimize başlamıştık. Karım, açık yeşil badanayı görünce ağzının suyu akmıştı:

«Aman ne güzel!» diyor, başka bir şey diyemiyordu. Kapıları, pencereleri açıp kapıyor, bahşişlerin boşa gitmediğini anlıyordum. Salime:

«Ben şu odayı, yatak odası yapacağım!» diye tutturdu.

«Canım olur mu?» dedim. Cadde üstünde yatak odası?.. Burası oturma odası olsun!»

«Olmaz!» diye diretiyordu, «Güneş alan yalnız bu oda...»

İş kızıştıkça kızışıyordu. Bizim eve doğru gelen çoluklu çocuklu bir ailenin fikirlerini alabilirdik. Öndeki kasap kılıklı adama:

«Efendim!» dedim, «Siz olsanız yatak odası hangisini yapardınız?.. Şunu mu, arkadakini mi? Herif boyunduruğa bakar gibi dikti gözlerini:

«Anlamadım!» dedi, «Ne diyorsun sen?

«Yâni!» dedim, «Şu odayı mı yatak odası yapalım, arkadaki odayı mı?.. Bizim hanım diyor ki...»

«Yahu!» diye gürledi, «Siz ne söylüyorsunuz? Kimin evine sahip çıkıyorsunuz siz?»

«Kendi evimize...» dedim.

«Bu evin sizin olduğuna dair bir vesika var mı elinizde?»

«Henüz yok!» dedim, «Bugün verecekler tapuları!..»

«Bu evin tapusu bizim üzerimizde!»

«Peki öyle ise siz gösterin!»

«Tapular bugün verilecek! Son taksiti yatırırken plânda gösterdiler!»

«Bize de gösterdiler!»

«Yahu! Bu ev benim diyorum sana!»

«Ben de öyle diyorum sana!»

«Ben evin helâsını alaturka yaptırdım. Tam iki yüz lira verdim fazladan. Duşu, banyosu yok! Birine üçyüz lira verdim kurna koydurttum!»

«Peki!» dedim, «Badanasını filizî yaptıran kim söyler misin?»

Herif burnundan soluyarak üzerime doğru yürüdü:

«Hele bak şuna!» dedi, «Bizim hanım sarı olsun diye tutturmuştu, bu işi sen bozdun demek! Gösteririm sana ben!»

Birden bir kalas parçası almasiyle kafama fırlatması bir oldu. Kadınlar araya girip bizi yatıştırmak isterlerken baktım kapıda beş nüfuslu bir aile daha belirdi:

«Yahu!» dedim, «Şu canavara bakın bizim eve sahip çıkıyor!»

İki delikanlı fırladı ileri:

«Ne?» dediler, «Sizin eve mi? Bu ev nerden sizin oluyormuş?»

«Kooperatiften öyle söylediler!»

«Çıkın dışarı bakalım! Kimse kalmasın içerde!»

Kasap direttikçe diretiyordu:

«Kimin evinden, kimi çıkarıyorsunuz siz?»

Delikanlılar daha ağır basmışlardı. Onlar da yerden birer kalas kaptılar.

«Yürü!» dediler, «Bu iş karakolda biter!»

«Hayır!» diyordu kasap, «Bu iş burada biter!»

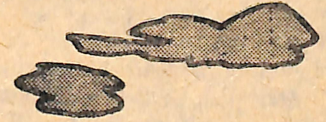
Onlar birbirini haklaya dursun iki grup daha geldi, kapıda birleşti. Olanı biteni bir süre seyrettikten sonra içlerinden biri çıktı ortaya:

«Arkadaşlar!» dedi, «Kesin kavgayı! Bu evde sizin kadar, bizim de hakkımız var. Boşuna hırlaşmayın. Evin temeline kâfi miktarda kurban kanı karıştı. Noterlikte kur'a çekmekten başka çare yok!»

Bu «kan» sözü kasaba birşeyler hatırlatmıştı. Bıçağına sarılmasiyle delikanlıların üzerine yürümesi bir oldu.

Onlar ne yaptılar bilmem, biz evi kurtaramadık ama canımızı kurtardık. Ona da şükür!

Rıfat ILGAZ

Ankara Kedisi!

— Gel, gel... Burada ne ekmek derdi var, ne su derdi!

demagog!

Yusuf Ziya Ortaç

DEMAGOG kime derler, bilir misiniz?.. Durun, bu kelimeyi size başka kelimelerle anlatmayım. Bir eski fıkra vardır ki, onu dinleyince, demagog'un resmini görmüş, heykelini seyretmiş gibi olmaz, karşınıza almış, konuşur gibi olursunuz...

Efendim, Yatsı namazından sonra cemaat dağılınca, camiin genç müezzini, gündüzden peylediği bir yosmayı içeriye atar. Çilingir sofrası mihrabın yanına kurulmuştur. Zeytinyağı kandilinin titrek ışığı altında hem demlenir, hem de dudaktan, yanaktan mezeler devşirerek eğlenirmiş...

Gece yarısına doğru kahveden evine dönen imam, bakar ki, camiin pencerelerinde belli belirsiz bir ışık var. Yaklaştıkça, hafif, ürkek bir türkü sesi de duyar gibi olur.. . Kendi kendisine: «Acep periler, cinler mi ibadet ediyor» diye gizli bir şüpheyle içinden mırıldanarak kapıyı açınca, bir de ne görsün?.. Manzara anlattığım manzara... Aradan birkaç saat da geçtiği için, daha coşmuş, daha keyfe gelmiş, daha pervasızlaşmışlar!

Ne söyliyeceğini şaşıran ihtiyar imam, öfkeyle:

— Tuuu utanmazlar!..

Diye suratlarına doğru bir tükrük atar... Atar ama, müezzin, politikacılarımızın ağızlarını sulandıracak bir şeriat demagogudur.

— Vay, der, cami-i şerife tükürmek ha?.. Ben sana gösteririm!

Okumuşsunuzdur elbet; iki sayı önce, Akbaba'da bir yazım çıktı: «İş ve Gösteriş» başlıklı...

Büyükada, sinek, pislik, bakımsızlık içinde yüzerken, yeni gelmiş, dünya görüşü kıt, tecrübesi az bir kaymakamın, kolları sıvayıp halktan para toplatarak Atatürk heykeli yapmaya kalkmasını yermiştim...

İşte bu toy kaymakam, başından büyük bir işe girdiğini anlayıp susacağına ve gösterdiğimiz «Adaya yararlı» olma ve «halka hizmet etme» yoluna gideceğine, oturmuş, pek güzel savunma oyunları bulduğunu sanarak bize bir cevap yazmış.

Genç Adalar kaymakamı, benim düşüncemi ayıplayan her cümleye beni öven saygı kelimeleriyle başlamak nezaketini ve dikkatini göstermiş...Bu dikkatli nezakete teşekkürden sonra, hemen haber vereyim ki, ters işleyen bir mantık çenberi içine düşmüştür ve bu çenber içinde nereye gitse, bir çıkış deliği bulamıyacak, alnını mutlaka çenberin bir kenarına çarpacaktır.

Önce, kalbimi konuşturarak kendisine söyleyim: Ben, düşmanlarıma bile düşman değilimdir. Sahiden yüzünü görmediğim, adını bilmediğim bir genç idare adamımıza niçin düşman olayım?.. Düşman olduğum şey, onun «hizmet zihniyeti» dir!

Bakınız, sayın kaymakamımız neler diyor:

1 — «Büyükadaya süpürgeyi, faraşı, arazözü, kamyonu ve ameleyi Büyükada kaymakamı temin edemez. Belediye şube müdürü de temin edemez. Ancak yetkili mercilerden ister. Merci de imkânları nisbetinde karşılar.»

2 — «Büyükada, 30-40 sene evveline nazaran, araba ve nüfus sayısı en az on misli arttığı halde, temizlik işçisi ve araçları, bu artışa paralel olarak arttırılamamıştır.»

Haaa, demek ki, Büyükadada yeteri kadar çöp kamyonu, arazöz, temizlik işçisi yoktur. Ve Büyükada,

bizim yazdığımız gibi pistir ve pislik, bakımsızlık içindedir.

Şimdi Adalar kaymakamı diyor ki, benim süpürge almaya, faraş almaya, kamyon almaya, arazöz almaya, işçi tutmaya param da yok, yetkim de yok... Ama, büyük bir san'at işi, büyük bir şehircilik işi olan heykel dikmeye, iane toplamaya yetkim var!

Sayın kaymakamımız, giriştiği işin nekadar gecikmiş bir vatan hizmetini olduğunu ispat için, kendisinden önceki kaymakamları da dil altından suçlıyarak şunları söylüyor:

«Bugün, Anadolunun, Büyükadaya nisbetle yüzbin defa geri kalmış kasabalarında Atatürk'ün anıtını dikmek için, onun eserini emanet ettiği gençler ve bizim gibi genç idareciler yarış halindedir.»

Yaaa, demek sayın kaymakamımız, her işimiz bitti, demek «hayatta en hakikî mürşit ilimdir» diyen Atatürk'ün, bütün arzuları, dileklери, bu halkı uyaracak bütün emirleri yerine getirildi, şimdi sıra heykel yarışında... Siz, bu yarışta Büyükadanın geri kaldığını görerek tabanları yağladınız, öyle mi?..

Atatürk'ün heykellerini oraya buraya dikmek büyük hüner değildir. Onun heykelini, duyan gönüllere, düşünen kafalara dikebiliyor muyuz?.. İşte, hiç bir elin uzanamıyacağı, hiç bir yobazın pençe atamıyacağı asıl ona, o ölmez kahramana lâyık heykel budur. Yoksa etrafında kara çarşafların, kara sakalların, kara berelerin yarasa sürüleri dolaşan ve tepesinde kara sinekler uçuşan bir heykel, ona saygı değil, korkarım saygısızlık olur!

Atatürk'ün, enginlere bakan bir büstü nereye dikilmelidir, bilir misiniz?.. Onun pek sevdiği, güzel geceler geçirdiği, büyük hâtırasiyle dolu Anadolu Kulübünün bahçesine... Bu mutlu iş de size değil, sayın Kulüp idaresine düşen özel bir ödevdir!

Mektubunuz, bana vazife anlayışınızı biraz ışıtıyor: Süpürge, faraş, kamyon, arazöz gibi belediye araçlarının sizi doğrudan doğruya ilgilendiren konular olmadığını söylüyorsunuz...

Size, iyi niyetlerle ve başarı dilekleriyle dolu bir kalb ile söyleyim ki, idare âmirlerimiz bu dar anlayış çerçevesini kırmadıkça, bulundukları yerlerde hizmet edemezler!

İstanbul belediyesi, dediğiniz gibi nüfusu on misli artan Adaya yardım mı edemiyor?.. Kolayı var: Belediye Başkanı arkadaşınızla elele verecek, bir yandan - heykel işinde yaptığınız gibi - Anadolu Kulübü üyelerinin, bir yandan Adaları Güzelleştirme Derneğinin yardımı ile halkın bağışını sağlıyacak, bize yolları yıkanmış, temizlik işçileri güzel kılıklar içinde, çamları bakıma alınmış bir Ada vereceksiniz...

Böyle hizmetlerin, gerçi heykel töreni yapmak, kordelâ kesmek, nutuk çekmek, belki de gazetelerde resmi çıkmak gibi bir faydası yoktur ama, vazifesini yerine getirmiş olmanın bahtiyarlığını tatmak gibi bir iç huzuru, iç rahatlığı vardır. Ben, Adalarımızın genç kaymakamına bunu lâyık görürüm ..

Haaa, yazıma başlarken okuduğunuz imam ile müezzin fıkrasını mı niçin anlattım?.. Mektubunuzdaki bir cümle için... Pek ,ama pek teessüf ederek tekrarlıyayım, diyorsunuz ki: «Atatürk anıtı ile süpürge ve faraş arasında irtibat kurmak istemesine akıl erdiremediğimi de samimî olarak söylemek isterim.»

Samimiyetin bu kadar samimiyetsizine ilk defa rastladığımı bildirdikten sonra, hemen, asıl sizin bu cümlenizle o fıkra arasında sımsıkı bir bağ kuruyor ve hayalimde:

«— Vay, cami-i şerife tükürmek ha!?..»

Diyen müezzini bir daha görür gibi oluyorum...

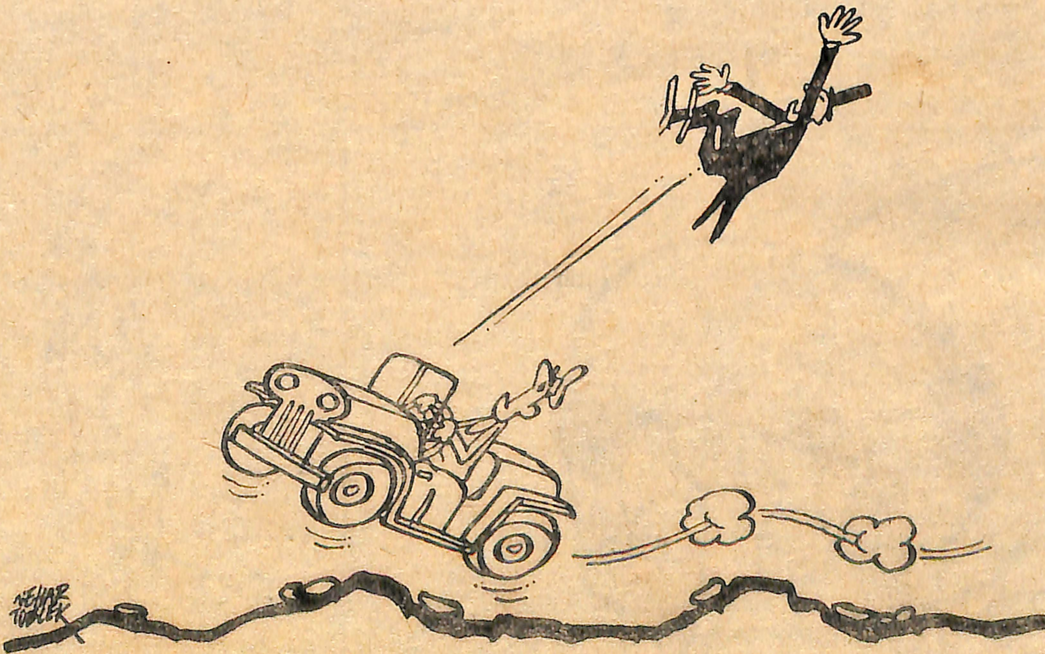
Basın dünyasında çoktan itibarını kaybeden bu oyun artık seçim kavgalarında bile hızını tüketmiştir... Şimdi bu basın ve politika artığı demagoji, resmî dairelerde mi karşımıza çıkacak?..

Bir genç idare adamımızı böylesine bir savunmaya düşüreceğini bilseydim, inanın, o yazıyı asla yazmazdım...

Sahiden üzüldüm Bay Kaymakam.. Hele genç olduğunuzu öğrendikten sonra...

Yusuf Ziya ORTAÇ

Vali makam arabası yerine jeep kullanacak. (Gazeteler)

Vali — Ben bu işten vazgeçtim... Ya yolları düzeltin, ya otomobilimi geri verin!

Akbaba Radyosu

Alo!.. Alo!.. Burası Akbaba Radyo Yayın Postaları!.. 15 santimetre minik dalgadan İstanbul, 51 santimetre orta dalgadan Politika radyosu!..

Sevgili dinleyiciler, aziz okuyucular!.. Yaz, yavaş yavaş tozlu eteklerini sürüyerek takvimlerin arkasına doğru uzaklaşmakta, koyu renk elbiseli siyasetçilerimiz de senatolarına, partilerine ve meclislerine koşar adımlarla yaklaşmaktadır...

Bu haftaki programımızı yazlıktan Ankaraya dönmekte olan politikacılarımıza ve sevgili İstanbullulara hoş görünmek için şirinlik maskası takmıya hazırlanan İstanbul valisine tahsis ettik.

Günün ilk solisti Niyazi Akı, karşınızda, aziz dinleyiciler!..

Ne karaymış şu alnımın yazısı,
Tuz yalamaz İstanbulun kuzusu,
Hiç dinmiyor Belediye sızısı!

Hani benim mor sümbüllü dağlarım?
Amasyayı anar anar ağlarım.

Kara pekmez ipek tülden süzülmez,
Beyoğlunda karı-koca gezilmez,
Vali bunu görüp nasıl üzülmez?

Laçka olmuş vidalar hep, yağlarım,
Nerde kaldı benim eski çağlarım?

İstanbul denilen bir koca şehir,
Zengine bal-kaymak, memura zehir.
Vali konağında çekerim kahır!

Tezveren Baba'ya iplik bağlarım,
Maaşıma bakar bakar ağlarım...

Sevgili dinleyiciler!.. Programımızın ikinci solisti.... Evet ikinci solist... Bilin bakalım kim?.. İsterseniz biraz kopya verebilirim size... Meşhuuuuuur, çok meşhuur bir halk san'atkârı!.. Yalnız halk sanatkârı mı?.. O, batı müziğinin, klâsik Türk müziğinin, çigan müziğinin, aklınıza gelen ve gelmeyen bütün müzik çeşitlerinin en sevimli ustası... Her dilden anlar, her telden çalar... Ama yine de kendisi Halk Türküleri sanatçısı olarak ün yapmıştır. Popüler ses yıldızımız Kasım Gülek karşınızda!..

Bu partiye ben bir ömür harcadım,
Çekilen çekilsin ben gitmem gayri.
Kinler, fırtınalar sökmez kayayı,
Adımı kum gibi eritmem gayri!

Aptest aldım, çeşmelerde poz verdim,
Bin verene seve seve yüz verdim,
Beni seven dostlarıma söz verdim:
Bana sövenlere sırıtmam gayri!

Halk Partisi deyip halkçı olunmaz,
Sırça köşkten halkın derdi bilinmez,
Köy köy dolaşmakla çarık delinmez,
Bir tek çarığımı sürütmem gayri!

Açıkgözler yüz liralık bonoları 30 liraya alıyorlar. (Gazeteler)

Hovardalık!

Kasım Gülek, semeğidir, semeği,
Soğan-ekmek olur bazan yemeği.
Kâfir inkâr etmez bunca emeği,
Sakızı çiğneyip çürütmem gayri!

Kasım Gülek'ten sonra mikrofonumuzu çift sesli bir koroya terkediyoruz. Şen Kardeşler (kimler olduklarını siz bulunuz artık) huzurunuzda:

Hürriyet Partisinin esrarlı gölgesinde
Kolkola dolaşmıştık aylarca hayâl gibi.
Partinin bol umutlar fısıldayan sesinde
Ne vaidler dinledik beraber masal gibi.

Sonra parti dağıldı bizler tuzla-buz olduk.
Yığıldık sağa-sola, köhne bir çuval gibi.
İsbat hakkı demiştik, İsmail Hakkı oldu
Bozuk nağme çıkaran kırık bir kaval gibi.

Ne çok yapraklar düştü duvardaki takvimden
Yeniden aşılandık kuruyacak dal gibi.
Soluğu C.H.P. de aldık yine sonunda
Ağzımıza tat geldi birer parmak bal gibi.

Şen Kardeşler yanyana aynı sularda oynar,
Kürekleri kırılmış, başıboş sandal gibi!

Aziz dinleyiciler, sevgili okuyucular!.. Bu haftaki konserimiz burada bitiyor!.. Gelecek hafta meşhur ses yıldızlarıyla yine huzurunuzda olacağız. Tekrar buluşmak temennesiyle hepinize mutlu günler, umutlu yarınlar!... Hoşça kalınıııın!....

— Haydi çıkın... «Çarşafla savaş haftası» sona erdi!..

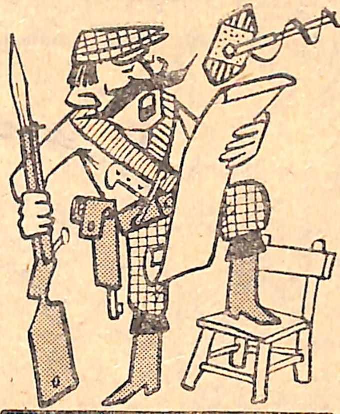
AHA BURASİ DOĞİ!

Şemsi Belli

«Doğuda büyük bir radyo istasyonu kurulacak» — (Gazeteler)

Sayin dinlayicilar!..

Ahan burasi Doği Radyosi... Dün geca yassı nomazindan bu yana faaliyetlemeye başliyan Doği Radyosi, bu dakkadan etibaren möhderem votandişlarin hizmatindadir!. Çoh gıymatli Bati Anadoli dinlayicilarina, İstanbul melmâketi ahalisina, Angarada oturup da sasimizi eşiden yüsgek mavki sahaplarına Doği Radyosi mansuplari adına möhebbetimizi arzeylerik!..

Şimdiya gadar her zoman sizlerin sasini dinladik!.. Goniştiniz, gonuştiniz, goniştiniz... Lâkin heç bizim gonişmamiza fırsand virmadiniz!.. Ha bıre dinlâttiniz, bizim sasimiza gulah virmadiniz!.. Şimdik de gonişma sirasi bizda, dinlamak sirasi sizda!.. Notuğ çekâcağiz dinlayacaksiniz, türki çağiracağiz dinlayacaksiniz, afandima soyleyam davulinan zurna çalacağiz dinlayacaksiniz!...

Möhderem votandişlar!.. Biz daha temir yuli istasyoninin ne çeşit şey oldiğini bilmaz ikân dutup biza radyon istasyionu yapiysiz!.. Sağolasiniz, varolasiniz, Allâ çoliğiniza, çonciğiniza bağişlasin sizleri! Yüzuniz her iki cihanda da ağ ola, dağiniz daşiniz bahça ola, bağ ola; Mabüsünüz, zanatoriniz ömir boyi sağ ola... Allâ hapinizdan irazi ola. Amma gardaşim iradyo istasiyonu bizim nayimiza?.. Bizim garnimiz ac, bizim geyecek esbabımız yohh.. Bizim yollarimizda sizlar gibi böyük adamlar değil, eşşaklar bilâ irahat yörümesina mümkinisi yohh! Gândi melmakâtimizin dilini doğri gonuşmağ mümkinisi yohhh... Ev yohh, barh yohh, su yohh, iş yohhh, güç yoh... Bütün bunlar yoğ amma iradyo istasiyonumiz var!.. Her çalğiciya bi tas oyran, her sipikâra bir oda bir moğara oyiği, her türki çağirana geçi derisindan bir çaket virdik mi, işlarimiz tamam!.. Neyisa Allâ ötakilari da verir inşallâ deyip radyo istasiyonimizin günnük porgramina gâçiyoruz:

Sekkiz otiz: Melmâkât sahat oyari... Eyi amma gardaşim bizim sahatimiz yohh ki sohat oyari verek?.. Şimdi vakit guşluğ zamani.. Günaş iki mızrağ boyi yüsgâlmiş... Gayfalti zomani gâçti... Sahatinizi ona göra oyar edin!..

Dokkuz: Hovadislar ve hova durumi. Dokkuzu yigirmi yeddi geçâ: Kör İbo ilân Kel Hasso'dan hasretlik türkilari. Dokkuz otizda: Ayran çorbasi nasil yapilir?.. Dokkuzu gırhbeş geçâ: yani sohat ona 15 gala: Eşgiya havalari... Sahat tam onda: Soğliğ sahati (Eşşagin belindaki yara nasil tadavi yapilir?) Sahat onbuçuhta: Fistansız Fattey'den türkilar... Onbirde: Soyginçi takimindan gonfiraslar: (İncitmadan, acitmadan adam soyma zenaati) Onbiri gırhbeş geçâ: Öğle nomazina dovet... Oniki: Ahşamın porgirami ve gapaniş...

Möhderem dinlayicilar, şimdik havadis bültanini okiyoruz:

Siirt (Anadoli Acansi): Bölgâmiza bağli gaççahçilar bögün alafranka sahat dörtta Garagedük depesindeki moğarada bir basin doplantisi tartip eylamişlardır. Gaççahçibaşi Çöllük Remmo, gazata muğbirlerinin sorğilarına çoh gozel cuğaplar virmak suretiyla happisinin lafini ağzinda goymiştir. Toplantida bulunan gaççahçilar doğidaki gıtlığ dövam ettiği müddatça Halepten gaççah mal gatirip, oraya gaççah hoyvan götürmek vozifasina dövam eyliyeceklerini bildirmişlardir.

Porçikân (Anadoli Acansi): Cenderme çovişi Yusufun oşiretimiza ayah basişinin yeddinci sene dönümi bögün çoh yüsgek bir mörasim ilâ yengilenmiştir. Köyümizin harman yerinda yapilan cömaatta Cenderme Çovişi Yusuf, başköşedaki halı yastiğin üstüna otirmiş ve gendisina tezze üzüm pastili, guru caviz, dut gurisi, mişmiş çakirdaği ikram eylenmiştir.

Garliova (Anadoli Acansi): Berİtan oşiretinden Ubaydullah Afandinin yeddici oğli İbrom, Şamdinlidan gelmakta ikân Keremi Zeydan oşiretinin çobani tarafindan beşli tüfangi ile böğründan vurilip cansiz getmiştir. İbrom'u vuran çobanın hangi ağanın yanına dehalet eyladiği hanüz toyin edilmamiştir.

Gövaş (Anadoli Acansi): Sarıçiçek oşiretindan dılısımcı Hacı Holit, hasdelüge dutulmuş heyvanlari ve ahaliyi eyileştirmak, çocuği olmayan gadınları doğurtmağ üzara bir taftiş seyahatlamasına başlamiştir.

Hacı Holidin çoğ eyi büyü yaptiği, saal ettüğü, saraya düşanları eyilaştirdiğu tacrüba ilân sabittir. Beş pangınot garşılıgında her derda deva bulan Hacı Holidin üstüne dua yazdiği koğıtlari üç yolun ortasina gömacak ve üç hafta soyna her dürlü hasdelükten gurtulacahsiniz.

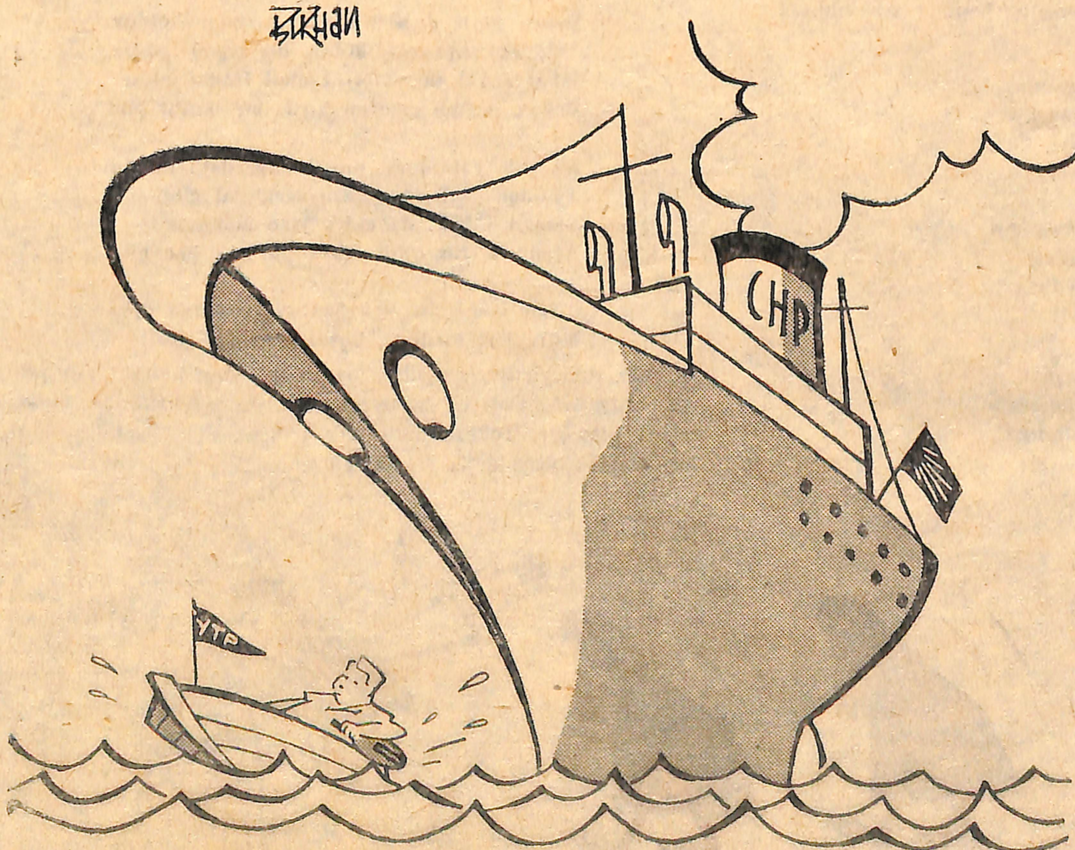
Harpirig (Anadoli Acansi): Gatilden ve soygunçilikten otuz iki sene gün yiyan Davşin Memmet geçan hofta bazar güni alafranka sohat ikida Ezirgân mapishanasindan firarlama yapmiş ve bögünki gün köyimize yetişmişdir. Davşin Memmedin koye galişini habar alan ahali oni şeher yolinin başinda dovil-zurna ve saz tahımıynan garşilamişlardır. Musto Ağa Davşin Memmedin şerafina yarın ikindi namazinda bir ökizi gurban eyliyecaktir.

Möhderem dinlayicilar, havadislama bültanini ohumaya dövam ediyoruz:

Anadoli Acansinin seyyar muğbiri Hudit Dağlarinda bir yerden bildiriyor: Doği ve gıble huditlarindaki bütün eşgiyalar bu gece alaturka sahat üçde Goçero'nun başganliğinde yüsgek gademeli bir toplanti yapmişlardir. Goçero'nun hosusi moğarasinda yapilan bu içtimada esgi hoftalar içindaki soyginlarda ela gâçirilen gırhyeddi gol sahatı, yüzsekizan iki Avusturya gremisesi, yeddiyüz Reşad altini, dokkuz çuval dolisi pangınot para, sossiyal odalet gaydalarına müvafik olarak bölüşülmüştür. Bölüşma fasli bittiktan soyna Eşgiyalar Umumi Heyyati gündamindaki moddeleri mâzakere eylamiye başladi. Birinci Modde, Dağiliyo Vekiliyo Gurutluoğlina doği dağlarinin yadigâri olmağ üzara gozel bir dağ geçisi posti hediya edilmasi meselemesi idi. Bu takiif el çırpmalari arasinda çoğinlikla gabullenme eylenmiştir.

Gündamin öteki moddeleri da gabullendikten soyna Eşgiyalar Portisi Grup İdore Heyati saçimlarina geçilmiştir. Demirgratik bir şakilde yopilan saçimda Grup Boşkanliğina Goçero, idore heyatina da Memişo, Davudo, Ramafino, Husso, Osso, Musso saçilmişlardir.

Soyin dinlayicilar, havadislama bültaninin ohunması bitti. Allâ keyfinizi artirsin!.. Eyvallâ!..

Alican: «C.H.P. niçin Alican'ın dümen suyuna girmiş olmasın?» dedi. (Gazeteler)

Ankara Mektubu

30 Ağustos...

Bu sene çok «askerce» geçti. Cumhurbaşkanı yoktu. Başbakan yoktu. Zaten tören onların yokluğuna göre tertiplenmişti. Onun'çin törene «gösteriş» ten katılan dâvetli az oldu...

Şeref tribününü biliyorsunuz değil mi?.. Ortada bir yuvarlaklık (şeref locası), kenarda iki kanat, mümtaz misafirler «oturağı»...

Partilerden kimse yoktu... Bölükbaşı'nın böyle törenlere gelmemek âdetiydi. Liderlerin bazıları hükûmetle hükûmet ettiklerinden Şeref tribününde boy gösterebiliyorlardı.

Derken efendim, Gümüşpala, Osma, Tevetoğlu sökün ettiler... Kendilerine gösterilen yerlerden pek memnun kalmadılar... Mümtaz misafirlerin kanadında yer almışlardı, galiba en azından Şeref Tribününü bekliyorlardı!

Yüksek sesle söylenmeğe başladılar. Arkalarındaki sırada Vali oturuyordu, geçimli, bağdaştırıcı Teoman Paşa... Onlara eğildi uzun uzun hak verdi... En ilgi çekici cümlesi şu oldu:

«Memlekette, protokolden anlıyan bir tek kişi yok ki!..»

Kendinize iftira etmeyin vali paşam, siz varsınız ya!..

Garden - party

Otobüsle Ankara'ya doğru yol alıyoruz... Galiba Eskişehirdeydi afiş... Kilometrelerce yoldan körün göreceği ebatta, olağanüstü zevksizlikte:

«Bilmem ne Garden partisi» yazılıydı afişte.

Önümdeki yolcular dürtüştüler:

— «Bak bak yeni bir parti açılıyormuş. Programı nedir aceba?..»

Program mı?.. Garden partinin mi?.. Öbür partilerinkinden değişik değil: Eğlence, cümbüş, gürültü, patırdı, döğüş, söğüş, alkış!.. Sayın otobüs arkadaşlarım, başka n'olsun ki?..

Bistro - ve bisturi...

Bistro küçük meyhaneye derler Fransızcada... Bisturi de cerrahın bıçağına... Mademki Paris'ten dem vurduk, biraz gecikelim lâfla Paris'te, geciken heyetler gibi... Vazife ağırlığından!...

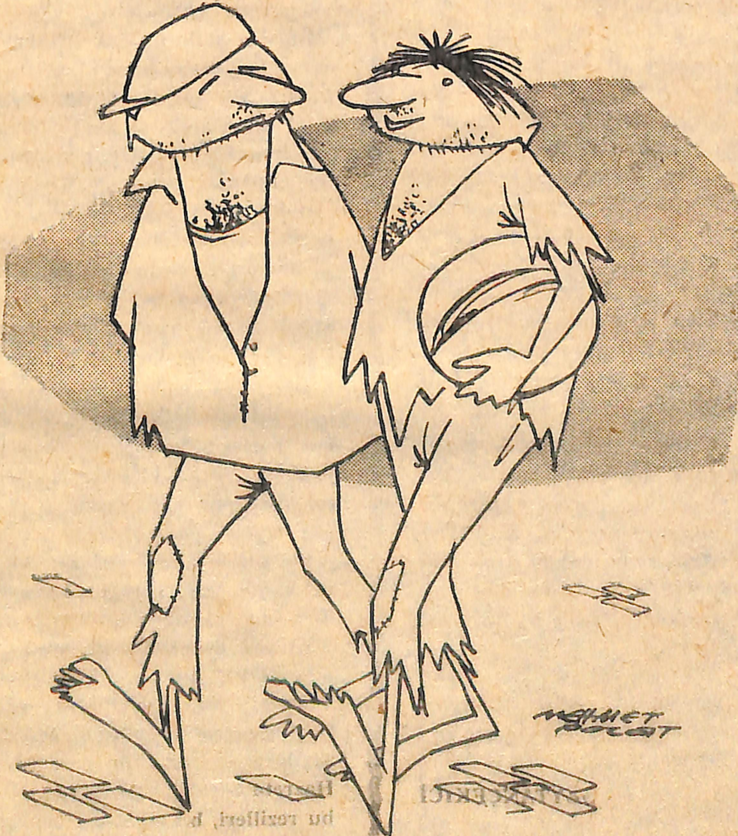
Gene bizimkilerden, tabiî Paris'e lisan imtihanında muvaffak olarak gidiliyor... Biri bir arkadaşını meyhaneye dâvet etmek ister. Olanca ciddiyetiyle, «gel» der, «bisturiye» gidelim...

Bu kadarcık farktan insan ölmez ya, biz nelerden ölmedik?..

Spor - Toto başladı!

Ekmeklerden yabancı maddeler çıkıyor. (Gazeteler)

— İnşallah bizimkinden zeytin çıkar!..

Davulcu - Zurnacı

«Mahzun gözlü» prenses, mahzun gözlü prenses diye hüznü destanlaşan prenses Süreyyaya bakıyorum... ST-Tropez senin, Cannes benim diye diye mahzun mahzun eğleniyor... Ya neşeli olsa diye düşünüyorum...

Dikkatimi çeken bir özelliği şu: Yanında kâh serpilmiş soluk saçlı, kâh romantik mücrim tipinde, kâh sportmen vücutlu bir kavalye taşıyor... Kavalyeler de bir türlü «açamıyor» onu... Somurtuk, cansız, sıkıntılı, İran'dan oraya yuvarlanmağa devam ediyor...

Kavalyelerini birleştiren bir özellik var: Hepsi Karun gibi zengin. Bir tek meteliksiz, havaya, suya, güneşe, cep hafifliğinin verdiği hafiflikle güleni yok!... E otomobil fabrikatörü, maden sahibi, çelik fabrikaları kurucusu insanı açmaz... Gönlü gani bir davulcu veya zurnacıyı neden hiç aklına getirmiyor bu güzel prenses?...

Cafcaflı bir bakanlığın mensuplarının eşlerini çok hatırlatıyor bana. Bunlar bir zamanlar sevdalanırlardı, hem de nasıl, ev bark terkedecek kadar. Dikkat etmiştim, tutuldukları kişiler ille ve ille kocalarından 3 derece üstün kişilerdi hep... Bir derece aşağı olana kimsenin tutulduğunu görmedim... Sevgiler hep yokuş yokuş sevgilerdi!...

İşte hep «mahzun gözlü prensesin» açık kapalı resimlerine bakarken, dünyanın bütün kadınlarının birbirlerine benzeştiklerini düşünüyorum!...

Öğretmen olacağım

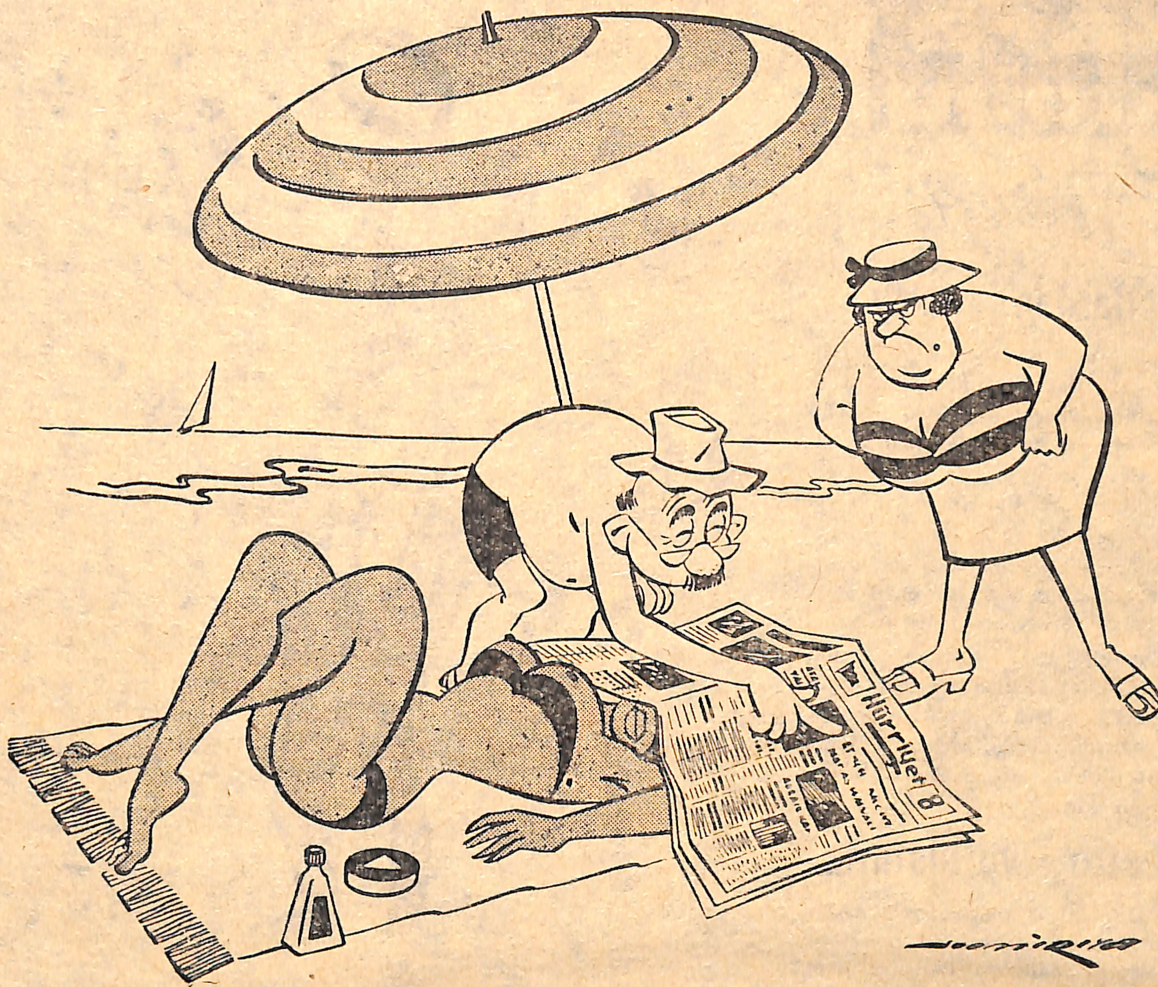
Itır hanım boşanırken: «Öğretmen olacağım,» dedi ve gitti bir Mısırlı milyonerle evlendi, milyoner karısı oldu!... Itır hanım Halk Partisinin teklik devrinin, kabineyi gülücüğüyle altüst eden simalarındandı...

Mucip Ataklı: «İhtilâlden sonra öğretmen olacağım,» dedi ve gitti senatör oldu!...

Ülkü, küçük Ülkü, Atatürkün Ülküsü, kocası Kastamonu milletvekili Fethi Doğançaydan ayrılırken: «Öğretmen olacağım» dedi ve gitti zengin bir musevî vatandaşın karısı oldu!

Pek uğurlu bu cümle! Hadi biz de «Öğretmen olacağız» diyelim de belki baltaya benzer bir şeye sap oluruz!

Nimet ARZIK

— Karıcığım bak, Hürriyet ne yazıyor...
— Ben sana hürriyeti evde gösteririm!..

ŞEYTAN diyor ki

ŞEYTAN kulaklarını oynatarak karşıma dikildi, gözünü kırpıp dilini çıkardı ve çıngıraklı bir kahkaha atarak sordu:

— Bak devrim oldu, hürriyet geldi, her istediğini yazabiliyor musun?

— Hayır, dedim.

— Meselâ neyi yazamıyorsun?

— Gazetelerin siyasî tenkitlere bol bol yer verdikleri halde, iktisadî haksızlıklara neden ilgisiz kaldıklarının sebeplerini yazamıyorum!

Şeytan yılıştı:

— Neden yazamıyorsun?

— Çünkü iktisadî haksızlıklar bazı gazetelerin içinde de oluyor. Kendi bünyesinde haksızlıklar olan bir müessese, haksızlıklara cephe alır, halkı bu yönden uyarır mı?

Şeytan kuyruğunu salladı:

— Öyleyse gazeteler iktisadî konularda gerçekleri halka anlatamıyorlar...

— Çoğu anlatmıyor. Meselâ halk kâr sisteminin ne olduğunu, hangi yollardan kâr edildiğini bilmiyor. Kâr ile ücret arasındaki nisbetleri öğrenemiyor.

Şeytan:

— Madem bunları yazamıyorsun öyleyse bana anlat, ben dinlerim dedi.

Şeytan Dürttü!

Ve insanlara anlatamadığım için şeytana anlatmıya başladım:

— Diyelim ki ben yüz işçi çalıştırıyorum. Bunlara günde onar lira yövmiye veriyorum. Her işçinin yaptığı işi elli liradan satarsam, günde 4 bin lira kâr ederim. Dört bin liranın en geniş bir hesapla yarısını işletme, ham madde ve ihtiyat akçesi karşılığı olarak ayırsak, bana gene günde iki bin kâğıt kalır. Bunun da yarısını vergiye ödesem, gene bin kâğıt kârım olur. Yüz işçiye ayda otuz bin lira veririm, tek başıma da ayda otuz bin lira kazanırım. Devlette, memlekette üç yüz lira kazanan işçinin mi nüfuzu olur, yoksa otuz bin lira kazanan benim mi? Ayrıca bu işçileri kovmak, azarlamak, iş yerine istediğim saatte gelip gitmek hürriyetine de sahibimdir. Bunun dışında oğlum da benim yerime geçecek ve gene işçilerin çocuklarını aynı usulle çalıştıracak!

Şeytan:

— Evet ama dedi, senin de riskin var, ya kâr edemediğin, malı satamadığın zaman olursa?..

— Benim riskim pek büyük değildir aslında... Gümrük beni korur, devlet beni korur... Daha olmazsa işçileri kapı dışarı eder, kabuğuma çekilirim. Eh, Allaha şükür bana kabuk olacak beş on apartımancığım vardır elbet!..

Şeytan, bir kahkaha çatlattı:

— Seni faka bastırdım, şimdi söylediklerini gidip haber vereceğim. Bakalım o zaman ne halt edeceksin?

— Canın cehenneme, zaten hep sana uymaktan başım derde girdi; sana uydum gazeteci oldum, sana uydum, doğruları söyledim, sana uydum her işimi bozdum!..

— Ötekiler bana uymuyorlar mı?

— Ötekiler mi, dedin... Ötekiler senden çok daha iblistirler. Onlar sana bile pabucu ters giydirirler!.

ŞEYTANÇEKİCİ

Ne demiş?

Hafif bir soğuk algınlığı geçiren İnönü'ye, bir geçmiş olsun ziyareti yapan sayın Cumhurbaşkanı ne demiş, biliyor musunuz?..

Milliyet'e göre:

«Maşallah, demir gibisiniz» demiş.

Hürriyet'e göre:

«Maşallah, top gibisiniz» demiş.

Cumhuriyet'e göre:

«Maşallah, top gibi, arslan gibisiniz» demiş.

Dünya'ya göre:

«Maşallah turp gibisiniz» demiş...

Peki, ya «Son Havadis» e, «Yeni İstanbul» a, «Tasvir» e göre birşey dememiş mi?..

Bize kalırsa, muhakkak «maşallah» dememiştir ve yine muhakkak bir «gibisiniz» demiştir. Ama ne gibisiniz demiştir, onu biz bilemeyiz!

Hayat bağı!

Uzunköprü'nün Saçlıselim köyünün muhtarını ikiyüz elli kuruş için öldürmüşler...

Dehşet!.. Eskiden gazetelerde okurduk: On kuruş için adam öldürüldü.. Yirmibeş kuruş için bir cana kıyıldı diye... Demek arta arta 250 kuruşa kadar çıkmış!

Sahiden hayat gittikçe pahalanıyor!

İki edepsiz!

Dünya gazetesinde okudum: Konya'ya iki genç kız gider. Bu iki kız, yolunu dört gözle beklediğimiz iki yabancıdır, iki turisttir.

Kızlar, Mevlâna Müzesini ziyaret edecekler. Vakit erken, kapı kapalı. Bir sıraya oturur, beklemeye başlarlar...

Önce etraflarını bir kalabalık sarar. Kızlar birşey anlamaz. Onları da kendileri gibi ziyaretçi sanırlar...

Sonra, söz atmalar, göz atmalar başlar...

Daha sonra, iki... (Ne söyleyim?..) İki edepsiz, pantalon düğmelerini çözer ve Mevlâna Müzesini ziyarete gelen kızlara kendi antikalarını gösterirler!

Kızlar, bu edepsizlik, bu utanmazlık, bu itlik karşısında ne mi yaparlar?.. Avrupalı kız bunlar, yüzlerini kapayıp kaçacak değiller ya... Hemen fotoğraf makinelerini alıp şipşak birkaç poz resim çekiverirler!

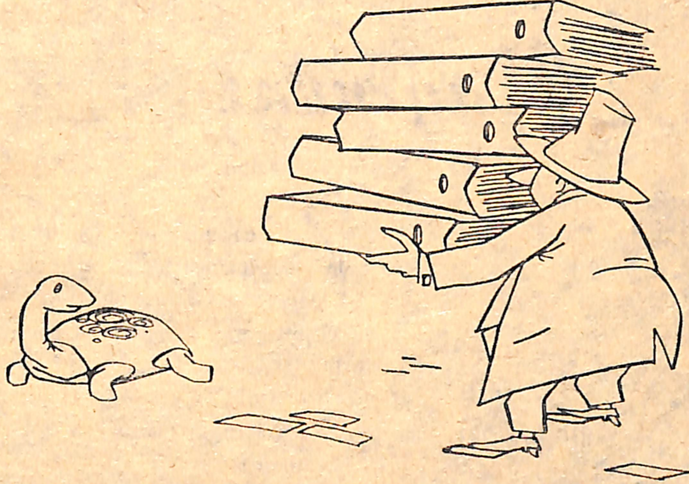
Bu fotoğraflar, kızların elinde şimdi bir Türkiye hâtırasıdır: Memleketlerinde «fotoğrafla Türkiye» propagandası için!

Ey Türk polisi, biliyorum, hürriyet var, demokrasi var.. Sen bunlara el süremiyor, söz söyliyemiyorsun... Ama sen, ey Hazret-i Mevlâna, bari sen çarp bu rezilleri, bu alçakları, bu yüz karası soysuzları!..

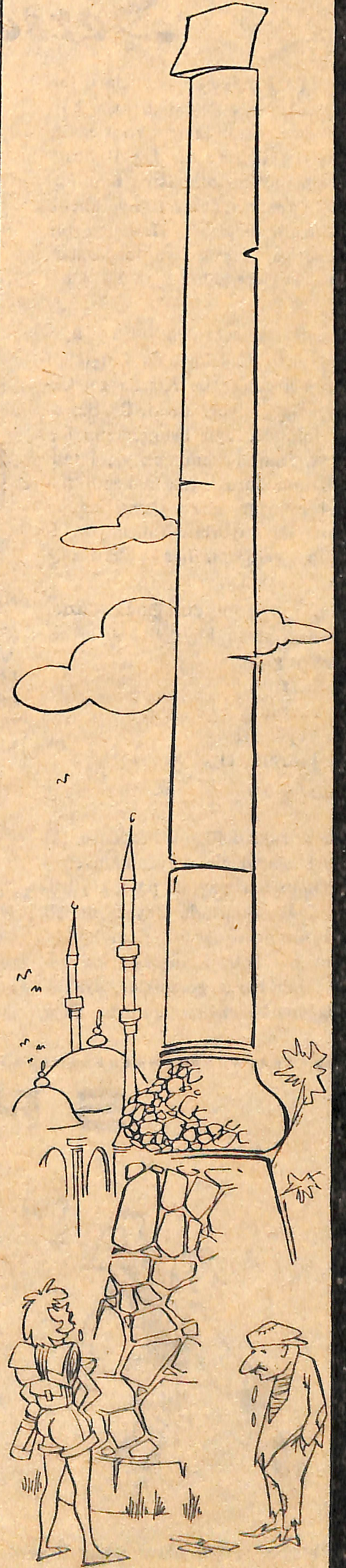
BİR GAZETECİ CEZA EVİNE GİRDİ.

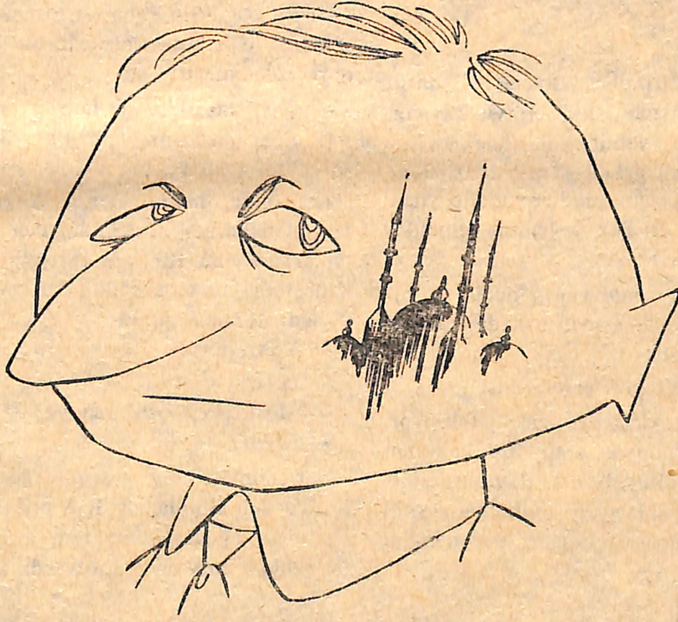
KALKINMA PLÂNI YÜRÜRLÜĞE KONACAK.

TURİSTLER, ANITLARIMIZA HAYRAN KALIYOR.

CAMİ VE ÇEŞMELERİMİZİ PİS TUTUYORUZ.

— İNSANIN YÜZÜ KIZARIYOR...

ORMANLARIMIZI KORUMAZSAK, MEMLEKETİMİZ ÇÖLLEŞECEK.

— BİR RESİM ÇEK DE, ÇOCUĞUMUZ BÜYÜYÜNCE ORMAN GÖRSÜN BARİ!...

MEHMET POLAT

İSTANBUL'DAN Çizgiler

ORHAN KEMAL

Serseri Mayınlar

SIYAH mokasen pabuçları, taftadan kloş etekliği, kısa kur şunî ceketi, kıvır kıvır kestane saçlariyle küçücük bir kız. Beyazıt'ta, kalabalık bir otobüsten indi. Rami mi, Taşlıtarla mı? Elinde küçük alâminyum sefertası. Herhangi bir dâirede ya daktilo, ya mağazalardan birinde tezgâhtar, ya da kasiyer.

Kapalıçarşı sekizden önce açılmadığı için Cağaloğlu'na Çarşıkapı üzerinden gideceğiz. Kız da mı Cağaloğlu'na gidiyor? Belki. Üç beş adım önümde, ağır uslu, hanım hanımcık. Hanım hanımcık ya, İstanbul bunun burası. İnsanı kendi haline bırakırlar mı? Sağdan soldan boyuna lâf atıyorlar. Aldırmıyor. İşe gidiş gelirken, her günkü olağanlık. Alışkın.

Tam Çarşıkapı durağında uzun boylu, kız yüzlü bir delikanlıyla selâmlaşıp geçti.

— Sist!

— Yavruu!

— Yeyiiim!!

— Issıriiim!!!

— ......

— ......

Bir ara iki delikanlı nerdense, iki serseri mayın gibi peydahlanıverdiler. Önümden paytak paytak yürüyorlar. Bacaklarında beyaz dikişli mavi ketenden daracık pantolonlar, sırtlarında kolları dirseklerine kadar sıvalı beyaz gömlekler, ayaklarında maskaretasız yumurta ökçe

siyah iskarpinler. Saçlar briyantin ya da vazelin likitten vıcık vıcık. Ya kardeş, yahut aralarından su sızmıyan iki arkadaş olmalılar. Kıza iyice yaklaşıp geçtiler, dönüp yüzüne baktılar. Pek beğenmiş olmalılar ki, esmeri:

— Vay anam vaaay dedi.

Sarışın da esmer arkadaşı kadar beğenmişti:

— Allah gibi şerefsizim!

Kıza yaklaşıyor, iyice yaklaşıyor, saçını kokluyor, sonra bu kokudan sarhoş olmuş, başları dönmüşcesine, ayakları dolaşıyor, yıkılma taklidi yapıyorlardı. Esmeri dayanamadı gene:

— Tavlıyalım mı?

— Nasıl?

— Nasılı var mı yahu? Onun canı da bizi çekmez mi sanki?

— Ayıp ettin. Çekmez olur mu?

— Tabiî yahu. Boşverir görünürler bunlar...

— Numara!

— Saatı soralım mı?

— Tamam!

Esmer, sısa boylusu kızın soluna hızla geçti. Saatı sormuş olacak, kız bilek saatına baktı, söyledi. Tamam mı? Hayır. Kızın yanından ayrılmaz. Konuşma kapısı açtı ya, kimbilir neler söylüyor. Kız birden durdu:

— Rica ederim rahatsız etmeyin!

Esmer bozularak geriledi. Sarışın heyecanla sordu:

— Niye bozuldu kız lan?

— Çok güzelsiniz, birlikte yürüyelim mi dedim...

Kız önde, hanım hanımcık gidiyor, delikanlılar arkasında, ben daha arkadayım. Bir ara sarışın, arkadaşının kulağına eğildi, zirşeyler söyledi. Esmer güldü:

— Yok, deve!

— Deve'si var mı lan?

— Mosturası bozulursa ya?

— Nolur?

Sarışının aklına yatmış olacak, birden açtı adımlarını. Kızı hızla geçip gitti, ağırlaştı, kız tam arkasına gelince zınk diye duruverdi. Kızcağız elinde olmıyarak delikanlıya arkadan bindirdi.

— Pardon!

Delikanlı yapma bir öfkeyle:

— Pardon mu?

— Afedersiniz..

— Afedersem bir daha yaparsın. Hem gel arkamdan çarp, hem de pardon. Ya yüzükoyun düşseydim de en önemli yerim kırılsaydı?

— Kardeşim vallahi elimde olmıyarak...

— Yoook, sen benim kardeşim filân değilsin!

Öteki:

— Neyin ya?

— Yengen!..

Hemen toplanıp gülmeğe başlıyan kalabalık arasından orta yaşlı, efendiden biri kıza sokuldu:

— Evlâdım, dedi. Bunları polise şikâyet edersen şahit olurum!

Vay, sen misin? İkisi iki yandan adamı makasa alıverdiler:

— Polise şikâyet ederse mi?

— Şahit mi olursun?

— O senin dediğin bakla!

— Kışın biter..

— Polise şikâyet ederseymiş. Polis kim be?

— Ne be polis?

— Poliiiis.. Vızgelir senin polisin de, candarman da bize! Vıız!..

Derken vız diye bir polis çıkıvermesin mi?

Efendiden adam durumu polise anlatacaktı ki, beyaz dikişli mavi pantolonlu yiğitler, kalabalığın «Yuuuh, yuuuuh!..» ları arasında tabanları kaldırıp Çemberlitaş'a doğru, arkalarına bakmadan parlayıp gittiler.

Genç kıza gelince, o zaten dâvacı değildi: Bir de dâvacı olup ertesi sabah büyük gazetelerimizde iki gözü siyah çizgili bir de fotoğrafı mı çıksaydı konuya komşuya karşı?..

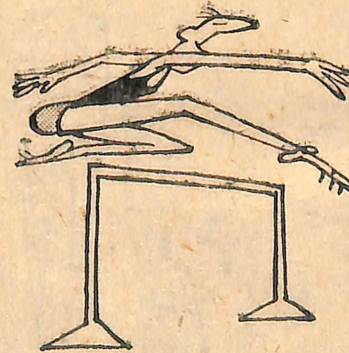
SPOR ALBÜMÜ

Akbaba'nın ikinci albümü, yalnız spor karikatürleri vermekle kalmıyacak, en sevdiğiniz yazarların spor hikâye ve fıkralarını da takdim edecektir.

Akbaba'nın hazırlanmakta olan ikinci albümü de, birincisi gibi 20 sahife ve 5 renkli olacaktır.
Bu albüm
Akbaba'nın hediyesidir, ayrıca para ile satılmaz.

Akbaba, sevgili okuyucularına yeni bir albüm hazırlıyor. Bu albüm:

SPOR ALBÜMÜDÜR

Yeni albümümüzde en ünlü karikatürcülerimizin spor üstüne en güzel karikatür ve panoramalarını bulacaksınız.

SPOR ALBÜMÜMÜZÜ BEKLEYİNİZ!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Kibritten tasarruf!

Kore harbi sırasındaydı. Siperdeki Amerikan askerlerinden bir Teksaslı ağzına bir sigara iliştirdi, sonra siperde sırtüstü yatıp ağzını yavaş yavaş siperin kenarına doğru yaklaştırdı ve başını yukarı yükseltmeğe başladı. Sigaranın ucu siperden dışarı çıkar çıkmaz «vıınnn» diye bir ses duyuldu. Koreliler tam sigaranın ucuna ateş etmişlerdi ve Teksaslının sigarası yanıyordu. Etrafında kendini hayret ve korku ile seyredenlere gülerek:

— Siz de böyle yapın dedi; kibritten tasarruf etmiş olursunuz!..

— İyi ama, dedi askerlerden biri, bu tehlikeli bir iş değil mi?..

— Tehlikeli mi? Yok canım, ben dumanı hiç içime çekmem ki....

Poker!

Yine harp sırasında siperlerde idi... Soğuktan saatlerdir bekliyen iki asker, siperde poker oynamağa başladılar, zira düşmanın o gün hücuma geçeceği yoktu. Bir ara askerlerden biri «rest!» dedi, öbürü gördü ve sordu:

— Neyin var?

— Altı vale!..

Beriki müthiş öfkelendi:

— Benim de altı valem var; ama rest benimdir, zira benimkilerin hepsi kupa!..

Nezaket!

Eli kolu paket dolu bir kadıncağız otobüste ayakta gidiyordu. Bir ara birisi koluna dokundu; bu biraz ilerdeki koltuklardan birinde oturan bir genç adamdı:

— Hanımefendi dedi; dikkatli olun bu yeri kapın; iki durak sonra iniyorum!..

— Üç gündür birşey yapamıyorum...
— Ne üç günü?.. Üç aydır!

Kocaman Laflar

Gelecek yıl Rivyera'da fiatlar düşecekmiş... Böylece fakir milyonerler de oraya gidebilirler!.

★

Kadınlar dünyanın en büyük tüccarlarıdırlar: Bir mendil düşürürler ve bir kürk manto toplarlar.

★

En aptal kadın bile akıllı bir erkeği idare edebilir; fakat aptal bir erkeği idare etmek için çok akıllı bir kadın gereklidir.

★

Bir sekreterin muvaffak olabilmesi için çabuk daktilo yazması, Steno bilmesi ve hafta sonları seyahat edebilmek için serbest olması lâzımdır.

★

Kırk, bir kadın için geçmesi en zor yaştır; bazan on yıl sürebilir.

İhtiyaç!

Yeni kürk mantosunu arkadaşına gösterip övünüyordu. Beriki hayretle sordu:

— Böyle bir manto alması için kocanı nasıl ikna edebildin?

— Gayet kolay oldu; onu hizmetçiyi öperken yakaladım!..

— Nee?.. Peki kızı hemen kovdun mu bari?..

— Yok canım; bir de şapkaya ihtiyacım var, ondan sonra..

Müracaatlara bağlı..

Zengin ihtiyar adam ölmek üzere idi. Vasiyetnamesini hazırlamak üzere noteri çağırttı ve servetinin taksimini istedi noter sordu:

— Kaç çocuğunuz var?

Yaşlı zengin biraz düşündü sonra cevap verdi:

— Vallahi; bu hazırladığımız vasiyetname ben öldükten sonra açıldığı zaman mahkemeye yapılacak müracaatlarla belli olacak!..

Üzülme

— Üzülmeyin, dedi doktor; bu hastalığın aynısı bende de var!..

— Ama, diye hasta cevap verdi; aynı doktora gitmiyorsunuz!

Sebebi!

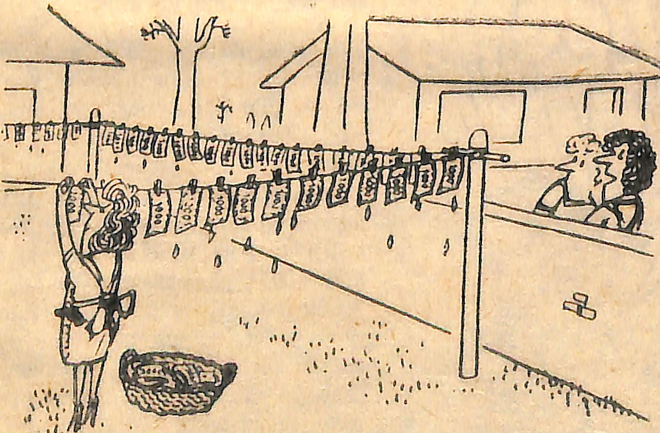
İki piyes yazarı tiyatroda antrakta karşılaştılar ve konuşmağa başladılar. Bunlardan birinin yazdığı piyes o akşam orada oynanmakta idi. Piyesi oynanan yazar diğerine sordu:

— Bu sene sizin hiçbir oyununuz oynanmıyacak mı?

— Hayır!

— Yaa; vah vah! Peki benim piyesime nasıl oldu da geldiniz?

— Biraz soğuk algınlığım vardı, doktor kalabalık yerlerden kaçınmamı tavsiye etti de...

YAZISIZ

Öksürük

İki bekâr arkadaş konuşuyorlardı:

— Gözüne ne oldu böyle mosmor?

— Öksürdüm de, ondan oldu.

— Nee; öksürükten mi?

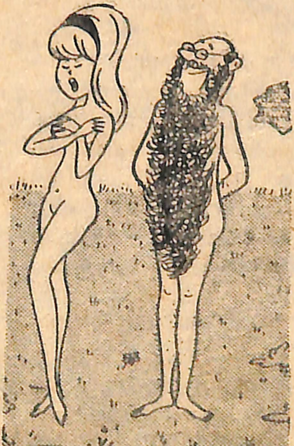
— Evet, bir elbise dolabında öksürdüm!

Kaçma hissi

Meşhur bir aktör bir röportajcı soruyordu:

— Hiç sahneden kaçma hissi duydunuz mu?

— Evet, dedi aktör; bilhassa yumurta ve domates gördüğüm zamanlar...

ÇIPLAKLAR KAMPINDA:
— Fakat sizi henüz pek az tanıyorum!

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 38 —

Hani karagözde, orta oyununda, lâz taklidi yaparken, nefes almadan lâf söylerler. Bu mübarek, lâzı bile gölgede bırakıyor. Kimseye ağız açtırmak değil, soluk almağa vakit bırakmıyor; hattâ haddin varsa yutkun... (Müsaade edin, ikmal edeyim!) diyerek hemen atılıp, makara gibi tutturuyor; ne müsaade istemesi, ne de ikmal etmesi bitip tükenmiyor.

Zaten benim çenelerim çoktan kilitlenmiş, kalbimi bir mengene yakalamış, elim ayağım uyuşmuştu.

Ayşe hanım, pek müşkülâtla fırsat bularak enişte meselesini açtı; boynunu büke büke, acındıra acındıra, girişti.

Bizim eniştenin nakibüleşraf torunu olduğu ve asilliği, lalalar, dadılar elinde büyüdüğü, arkasızlık ve mağdurluğu, ârifliği zarifliği, usul ve erkân vâkıflığı, gece gündüz Ebuzarif beyi methü senası...

Zarif bey, o muamelesinden her halde çok mahçup kalmış olacak ki: (Vallahilâzim zatı şerifi görmedim, billâhilkerim bilip de başımı çevirmedim... Sizlerin mensubu olan o zatı muhtereme değil, ağavatınıza, müstahdemlerinize bile ibzali iltifat, boynumun borcudur...) diye yemin yemin üstüne, kesrail kesrail üstüne...

Enişte, meydanda yok ki hemen müjdeyi veresin, derhal bitişik köşke koşturup ikram ve izzete garkedesin.

Lâmbanın aydınlığı yandan vururken iyice farkettim. Ebuzarif beyin saçı sakalı, baştan aşağı boyama; nefti ördek kafaları gibi pırıl pırıl parlıyor.

Daha tuhafı var. Başını dayadığı yastığın halini görmeyin. Şakak ve sakalının kapkara resmi aynen yastıkta.

Sabahleyin kahkahalarla gösterirken, Kanarya:

— Sana da olmuş olanlar, diyordu, bu da mı kusur? Hangimizde boya yok. Enişte de kullanıyor, Agavni de, ben de... Zerdeçalla sarı boya koymasam kart ermeni dudularına dönerim... Hem dur bakayım, o gördüğün, boya lekesine benzemiyor, galiba ocak isi sürünmüş te yayılmış...

Bu işleri başıma açtığın için, Allahtan bul Tayfur...

10 Haziran

Kendimi üşüttüm mü nedir, ayağa kalkacak mecalim yok; başımı koyacak yer arıyorum; alnımı camlara, duvarlara dayıyorum... Kırgınlık, yarım baş ağrısı, nefes kesikliği...

Ebuzarif bey, gene iki akşamdır, yatsıdan sonra geldi.

Enişteden hâlâ ses, sada yok. El altından dolaplar mı çeviriyor, kokusu sonradan mı çıkacak diye Kanarya ile muazzebiz. Yarın da haber çıkmazsa Kanarya'nın ağzından bir kart yazıp çığıracağım. Bir an evvel Ebuzarif beyle teşerrüf mü edecek, canciğer mi olacak, ne olacaksa olsun da bari bu üzüntümüz geçsin.

12 Haziran

Hakikaten çamsakızı dedikleri kadar varmış.

Ne musallat, sırnaşık, halden anlamaz adam.

Her gece, saat, elifi elifine üç olur olmaz, gümbedek, ara telin üstünden bizim bahçeye atlıyor, alt kattaki küçük kapıdan, sellemehüssselâm içeri dalıyor.

İlk akşamlar, bir iki saat oturduktan sonra: (tasdi ediyorum, artık fazla tâciz etmiyeyim!) diyerek çekilip giderdi. Şimdi, elinden gelse, sabaha kadar mıhlanacak, hattâ çekinmese, burada yatacağım! deyip büsbütün postu serecek.

İki akşamdır, ayağının sesini duyar duymaz, Ayşe hanımın yün kuşağını belime sarıp yatağa giriyorum; böbrek sancım tuttu! diye ah, ofa başlayınca, o da fazla oturamıyor, defolup gidiyor.

Bu işin encamı neye varacak, ben de şaşırdım, Kanarya da... Bu yapışkan fellâhla başım dertte, halim harap...

13 Haziran

Sabahleyin, daha uykuda iken, Kanarya kapımın tokmağını kurcalıyor, tık, tık vuruyor.

— Haberin var mı, kim geldi, bil bakayım? diyerek içeri girdi. Hem memnun, hem de biraz şaşkın.

Necatüddin nereden çıkmış böyle?

Necatüddin, Kanarya'nın eski ahbaplarından birinin oğludur; Ayşe hanıma, teyze der. Daima arayıp yoklar; gelip elini öper.

İki, üç senedir göründüğü yoktu. O zamanlar, 16, 17 yaşlarında, henüz bıyıkları terleyen bir çocuktu; galiba Mektebi Sultanide talebe idi.

Ayşe hanımın hoşuna gitmekle beraber canı da sıkılmıştı.

— Vakıa, diyor, yabancımız değil, fakat maşallah aslan gibi olmuş, bıyıkları ele almış, nur topu gibi delikanlı. Sen ise dul bir tazesin. Elâlemin içine kurt girmez mi?.. Zarif bey şüpheye düşmez mi?

Necatüddin'i görünce şaşırdım, kaldım. Sokakta tesadüf etseydim şüphesiz tanıyamazdım.

O kadar boy atmış, genişlemiş, güzelleşmiş ki... Pek yakışıklı bir delikanlı olup çıkmış.

Yandan Tayfur'u bir andırışı da var. Saçının rengi, bıyığının kumrallığı, yanaklarının pembeliği onunkinin aynı. Tabiî, Tayfur'un yaşı daha büyük olduğu için vücudu toplu ve semenlidir.

Fakat garibi neresi, Necatüddinin üstünde dalgınlığı, şaşkınlığa benzer bir hal var. O şen, alaycı çocuk arpacı kumrusu gibi düşünüyor.

Ayşe hanım da farkına vardı; ne kadar ağzını aradıysa bir türlü sebebini anlıyamadı.

Galiba birkaç gece de misafir kalacak ki Kuşdili civarını pek sevdiğinden, buraları ne zamandır görmediğinden kapı açıyor.

Ailesi, taşrada, Karadeniz tarafındaki şehirlerin birinde imiş.

Mektebini bitirip bitirmediğini, bir yere memur olup olmadığını soruyoruz, bu sualere de kemküm ederek cevap veriyor. Bitirdimdi de... Bir imtihanım kaldıydı da... Hariciyeye mülâzemeten devam ettim amma... gibi birbirini tutmaz şeyler söylüyor.

Necatüddin, her halde Ebuzarif beyin gözüne ilişecek (bu delikanlı kim?) diye soracak. Yalnız, Ayşe hanımın ahbap çocuğu demek kâfi mi?.. Kimbilir ne taraflara yorar, ne zehaplarda bulunur?..

Kanarya, avucunu çenesine dayamış, iki parmağının arasında sigara, gözleri fıldır fıldır, bir kulp düşünürken birden bir kahkaha attı. Kahkahaları ardarda sıralarken, yüzü pancar gibi kızarıyor, gözleri yaşarıyor, gıcığı bile tutuyordu. Neşesi gelmiş, lâfa girişmişti:

— Beni de alık edip bıraktınız. Demindenberi, bilmem nesini yemiş ispinoz gibi düşünmeğe hiç lüzum yok. Ebuzarif bey, Necatüddin için harfi vahit söylerse, senden, benden fazla memnun olmazsa, hattâ üstüne toz kondurursa şu saçları tıraş ettirir de Kel Hasan gibi ortaya çıkarım. Bak göreceksin, nasıl iltifat, ikram edecek, oğlum, delikanlım! diye yerler mi göstermiyecek, sigaralar mı vermiyecek, kibritler mi çakmıyacak?.. Dilimin kemiği yoka, rahmetli ablamın küçük mahdumu derim, oğlanın da kulağını bükerim; olur, biter.

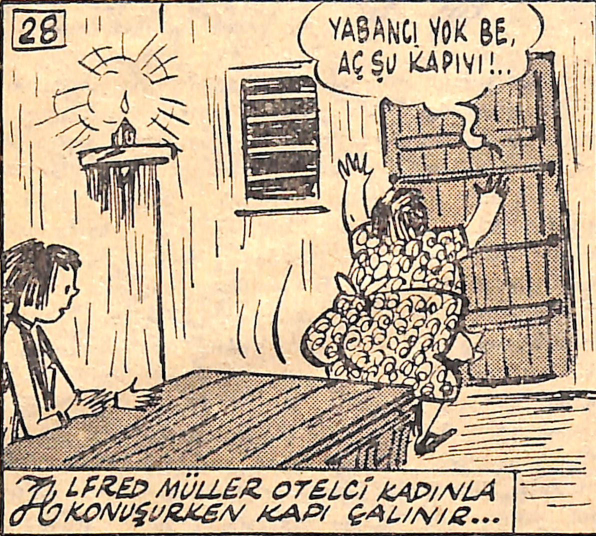
(Devamı var.)

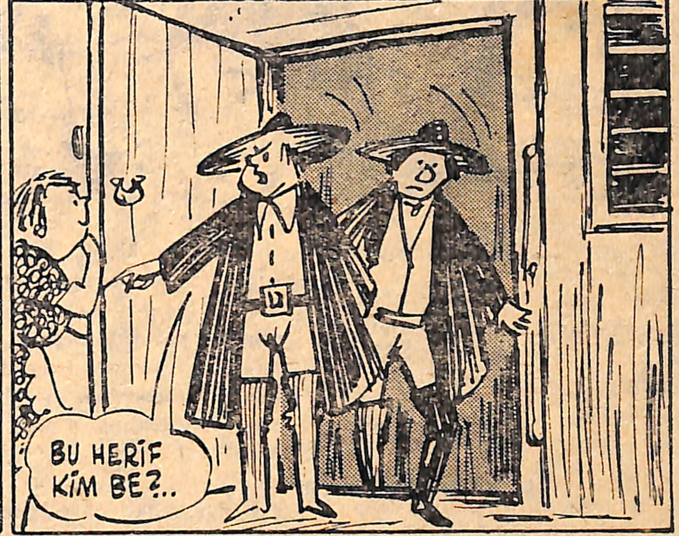
— Heey, ahbap be!.. Hepsinin peşinden gidemez misin?

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT SEREN

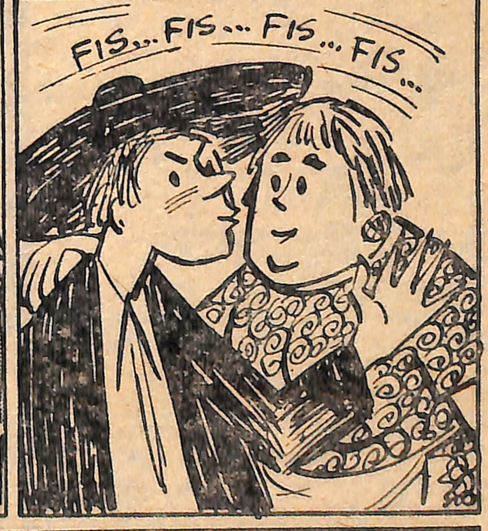

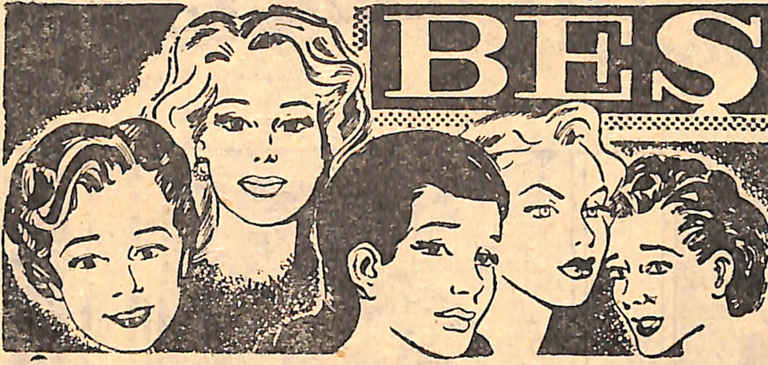

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 51 —

Kızlar koşuştular. Nihayet biri buketi yakaladı. Sonra memnun bir tavırla Mary Agnes'e yaklaştı. Öpüştüler.

«— Allaha ısmarladık! Allaha ısmarladık! Allaha ısmarladık!»

Elinde küçük bir bavul olan Bill de Mary Agnes'in yanında belirmişti. Geceyi bir otelde geçirecek, ertesi günü sabah erken uçakla Bermuda'ya gideceklerdi. Mary Agnes'in annesi kızına koşarak, onu yanağından öptü. Sonra da Bill'i kucakladı. «Gülegüle!»

«— Allaha ısmarladık!»

Nihayet genç çift kapıdan çıkarak, gözden kayboldular. Caroline April'e döndü. «Biz de gidelim artık... Bir hayli geç oldu.»

April, «Gidelim,» dedi. «O kadar yoruldum ki. Bizim gittiğimizin kimse farkına bile varmaz.»

«— Ben de çok yoruldum.» Salondan usulca çıktılar. Holden ilerliyerek, büyük kapının önüne geldiler.

Dışarıda ılık, tatlı bir akşam başlamıştı. Ağaçların yaprakları arasından süzülen rüzgârın sesi, otomobil gürültülerine karışıyordu... İki genç kız ağır ağır yürümeğe başladılar...

İşte Mary Agnes'le Bill burada doğmuş, burada büyümüş, burada tanışıp birbirlerine âşık olmuş ve sonunda da evlenmişlerdi. Yine burada yaşayacak ve çocuklarını büyütceklerdi. Belki bir iki sene sonra New York'un başka bir semtine de taşınacaklardı. Ama bu mühim değildi. Zira nerede olurlarsa olsunlar, hayatları değişmiyecekti. Mary dört senedenberi çalışıyordu, fakat iş hayatı onu hiçbir şekilde değiştirmemişti. Her sabah büroya geldiği zaman kendisini koruyan, başkalarından ayıran dünyasını da birlikte getirirdi. Büro çalışıp, para kazanılacak bir yerdi işte o kadar. Orada tanıştığı insanlar da uzak ve emin bir mesafeden seyderip eğlenilecek şahıslardı. Mary Agnes büroda çalışanların hepsinden daha fazla dedikodu bilirdi. Fakat bunları o, sanki mecmuadaki hikâyelerden birini tekrarlıyormuş gibi bir tavırla anlatırdı. Yani bu sırf onun için bir eğlenceydi, işte o kadar. Fakat hakiki hayatı, onun için mühim olan şeyler evinde, çeyiz sandığındaydı.

Şu köşedeki sinemanın önünde el ele duran gençler de günün birinde evlenecekler ve diğer evli çiftlere iltihak edeceklerdi. Otomobillerine binip, arkadaşlarının evine televizyon seyredip bira içmeğe, dedikodu yapıp, pasta yemeğe gideceklerdi. Çocukları ise evde kalacaktı. Daha sonra bu çocuklar da büyüyecek, cumartesi akşamları sevgilileriyle sinemaya giderek, elele tutuşacaklardı.

Kızlar, tıpkı Mary Agnes gibi düğünlerini, bir saat için bile olsa herkesin hayranlığını uyandıracakları o günü düşüneceklerdi. Caroline düğünün iki bin dolardan aşağı çıkmadığından emindi. Mary Agnes de bir senede ancak bu kadar kazanabiliyordu işte. Belki de düğün daha da pahalıya çıkmıştı, Caroline'in bu hususta fazla malûmatı yoktu. Mary Agnes iki sene para biriktirmiş, yemeğini evden getirmişti. Belki annesiyle babası da kızlarının düğünü için yirmi senedenberi para biriktirmekteydiler... Düğün beş saatte bitmiş geride de hiçbir şey kalmamıştı. Sadece birkaç fotoğraf, bir iki film, naftalin içinde saklanılacak bir elbise ve karmakarışık hâtıralar... Caroline'in aklına gazetede gördüğü bir ilân geldi. Bunda bir gelin vardı, tam yukarıya da «Ona, bütün hayatı boyunca hatırlıyacağı bir düğün yapınız,» yazılmıştı. Mary Agnes için de bu düğün öyleydi işte. Yüzlerce kişi, «Ne de güzel gelin,» demişlerdi. «Ne kadar da güzel!» Bundan sonra kocasından başka kimse böyle düşünmiyecekti belki. Ama bunun ne zararı vardı. Yirmi iki senedir Mary Agnes çirkin, zayıf, dümdüz göğüslü bir kızdı. Fakat bu akşam düğününde rüyaları hakikat halini almış ve o da göz kamaştırıcı bir güzel olup çıkmıştı. Ve bunu hayatının sonuna kadar da hatırlıyacaktı...

17

BARBARA

Bazı kızlar New York'ta beşinci bir mevsim olduğunu bilirler. «Yaz Bekârı» mevsimidir bu... Karılar ve çocuklar Cape'e, Southampton'a, Martha's Vineyard'a veya Maine ormanlarına gönderilmişlerdir. Cuma akşamları helikopterler semayı doldurur, demiryolu şirketleri trenlere vagonlar ilâve ederler, uçaklarda her hafta sonu için yerler ayırtılır. Pazartesi akşamından perşembe gecesine kadar Yaz Bekârı yalnızdır. O zamanlar lokantada yemek yer, kendisi gibi yalnız arkadaşlarını arar, büroda geç vakitlere kadar çalışır veya geçen kış tanışıp da bir daha göreceğini zannetmediği bir kızı düşünmeğe başlar. Bu adamların bazıları erken yatılan, içki içilmeyen bir mektepten kaçmış küçük çocuklar gibi hareket ederler, bir kısmı durmadan çalışır ve muzafferane bir tavırla canının ne kadar çok sıkıldığından bahseder. Bazıları ise beklemedikleri, ummadıkları bir maceraya farkına varmadan sürükleniverirler.

Temmuzun sonlarına doğru bir akşam üzeri Barbara Lemont'un masasındaki telefon çaldı. Genç kadın, ahizeyi hiç heyecanlanmadan, mihaniki bir tavırla kulağına götürdü. O kış Sidney Carter'i zorla kafasından uzaklaştırmıştı.

«— Allo?»

«— Barbara?»

«— Benim... Kiminle konuşuyorum?» Fakat genç kadın kiminle konuştuğunu pekâlâ biliyordu, zira telefondaki sesi tanımıştı.

«— Ben Sidney Carter. Beni hatırladın mı?»

«— Evet... Evet.» Sonra Barbara her şeyi hatırladı ve nefesi kesiliverdi.

«— Nasılsın?»

«— İyiyim.» Genç kadın sinirli sinirli güldü. «Ne var, ne yok?» diye sordu.

«— İyilik.» Fakat Sidney'in sesinde neşe değil de müthiş bir yorgunluk vardı. Birdenbire Barbara, «Belki de buraya benimle konuşmak için telefon etmedi,» diye düşündü. «Belki sadece biri hakkında görüşmek istiyor.» Sukutu hayal bu âni ümidi kırıvermişti.

(Devamı var)

İlâncılık — 6322 - 147

KOMİSER OSMAN

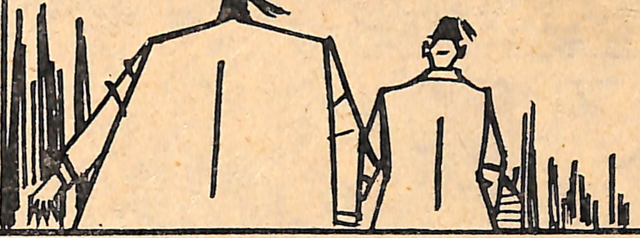
TURHAN SELÇUK

(13) SUÇLU KİM?

GÜLİSTANLI RAUF AHMET BEYİN EVİNDE DEMLENEN OSMAN EV SAHİBİNİN RİCASI ÜZERİNE TATAVLALI MÜŞTAK BEYE GİDERLER...

BU SAATTE RAHATSIZ EDECEĞİZ ADAMCAĞIZI.

YOK EFENDİM O UYUMAZ BU SAATTE. BİZİ GÖRÜNCE ÇOK MEMNUN OLACAKTIR. İŞTE, GELDİK BİLE.

KÜMES DEĞİL OSMAN BEY. MÜŞTAK BEYİN EVİ BURASI. KAPIDAN GİRERKEN BAŞINIZA DİKKAT EDİNİZ.

!

KAPI ÇALINIR ÇALINMAZ AÇILIR VE TATAVLALI MÜŞTAK BEY MÜTEREDDİT BİR ÇEHRE İLE BAŞINI UZATIR...

OOO!. SİZ MİSİNİZ RAUF AHMET BEYFENDİ. ÇOK ÖZÜR DİLERİM KIYAFETİM İÇİN. MÜSAADE BUYURULURSA...

YOK YOK, OSMAN BEY YABANCI DEĞİL. KIYAFET DEĞİŞTİRMEME LÜZUM YOK.

MÜŞTAK BEY MANGALA BİR CEZVE SÜRMÜŞTÜR...

HER AYBAŞI BİR CEZVE KAHVE İÇEBİLİYORUZ. ŞANSLI ZAMANA RASTLADINIZ EFENDİM.

AYDAN AYA KAHVE İÇEBİLEN BİR DEVLET MEMURU. BENDENİZİN DE AYDAN AYA NE İÇEBİLDİĞİMİ BİLİYORSUNUZ ARTIK.

EVLİ MİSİNİZ MÜŞTAK BEY?

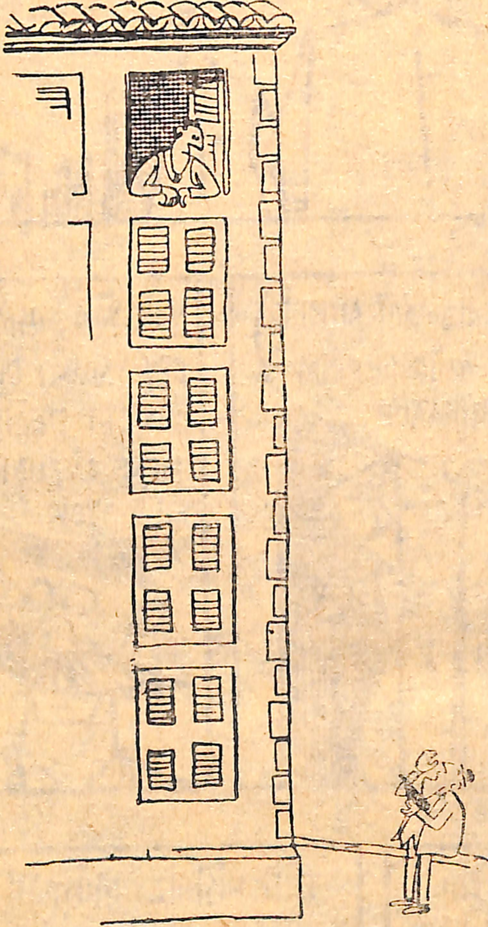
HAYIR EFENDİM. ALDIĞIMIZ MAAŞLA KENDİMİZ GÜÇ GEÇİNİYORUZ. YARI MAAŞI DA İKİ ODALI BU KULÜBE KİRASINA AYIRIRIZ...

BIRAK BUNLARI ŞİMDİ MÜŞTAK!. BAK NE GETİRDİM. KAFALARI ÇEKİP HER ŞEYİ UNUTACAĞIZ BU GECE.

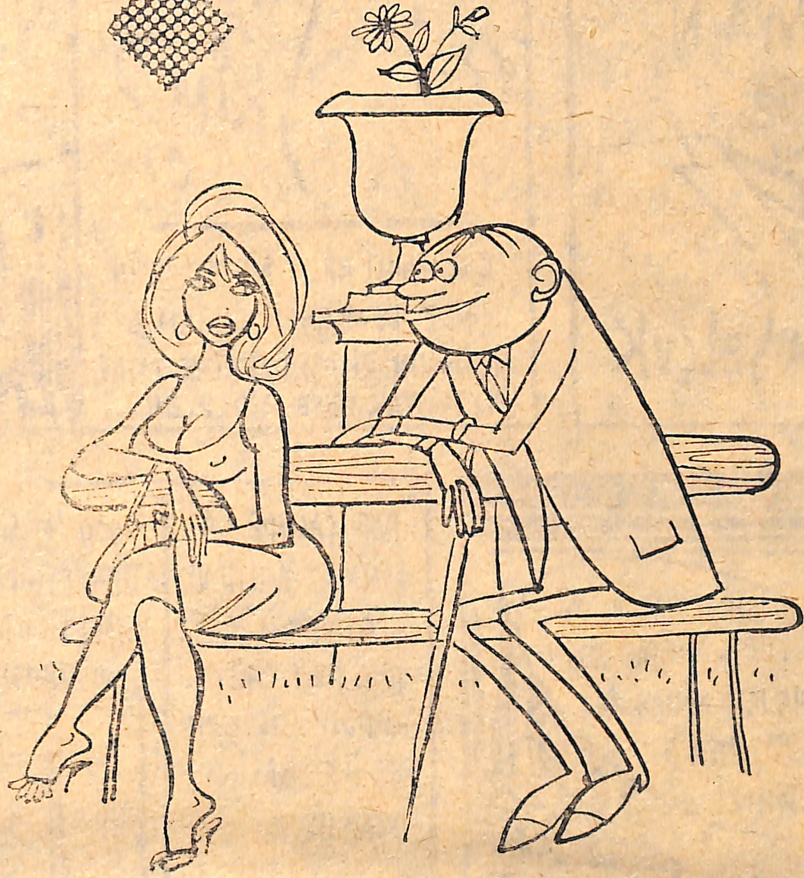
MEZE DE CEPTE. ÜÇ SALATALIK, ÜÇ DOMATES, BİRAZ LEPLEBİ... OSMAN BEY, RÜŞVETSİZ YAŞAMANIN SIRRINI KEŞFETMİŞ OLAN DEĞERLİ MEMUR MÜŞTAK BEYİN ŞEREFİNE İÇECEĞİZ. BARDAK GETİRİR MİSİN DOSTUM.

DEVAMI VAR

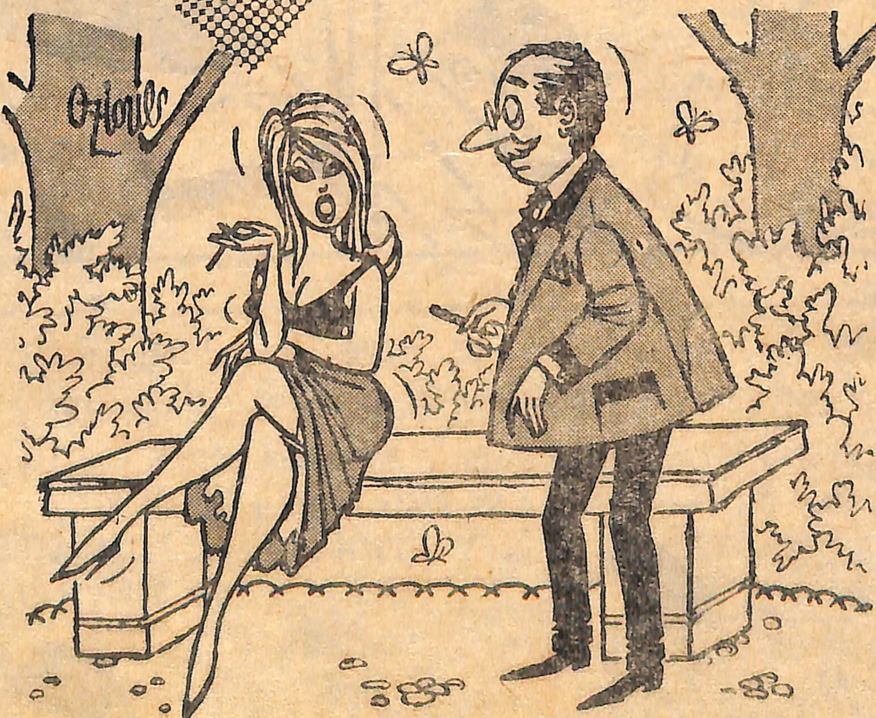
Dünya
Karikatürleri

—HEEEY, SANA SÖYLÜYORUM: YA PARANI, YA CANINI!

—HER İNSANIN GÜZEL, SEVİMLİ OLDUĞU BİR GÜN VARDIR BAYAN...
—BEKLİYORUM. MUHAKKAK O GÜN BANA GELİN!

—NEDEN EVLENMEYELİM GÜZELİM? YÜZ MİLYON LİRASI OLAN BİR ADAM İÇİN YETMİŞ BEŞ YAŞ ÇOK SAYILMAZ Kİ...

—MÜDÜR BEEY, MÜDÜR BEEY... İKİ BUÇUK LİRANIN MAKBUZUNU BULDUM!..

GRAFIKA

Buna bayılıyor...

hep de ister!

SANA'nın nefis tadını tazeliğini ve saflığını seviyor.

Ona bol bol SANA veriniz! SANA'da bol miktarda bulunan vitamin ve kaloriler gelişmesi için elzemdir

Sana'nın tabiî bir lezzeti var.

İlâncılık - 5760 - 148

S.197

REKLÂMLAR İÇİN EN İYİ VASITA GAZETE VE DERGİLERDİR.

Gazete ve Dergiler için'de en Güvenilir Aracı

BASIN İLÂN KURUMU'DUR.

İSTANBUL GENEL MÜDÜRLÜK :	Türkocağı caddesi No. 1 Kat 3 Telefon : 22 43 84 - 85
İSTANBUL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ :	Türkocağı Caddesi No. 1 Kat 3
ANKARA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ :	Ulus İşhanı «E» bloku No. 41 Kat 2 Telefon : 10 58 17 - 10 57 87
İZMİR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ :	İkinci Kordon Mimar Kemalettin Cad. Küçük Kardıçali Han Tel: 23911

TELGRAF : BASINKURUMU

ADANA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ :	Abidinpaşa Cad. Remo İşhanı 46
BURSA ŞUUBE MÜDÜRLÜĞÜ :	İnönü Cad. Aysan Han No. 20 Telefon : 2552
ESKİŞEHİR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ :	Porsuk İşhanı Kat 2 No. 1
KONYA ŞUBE MÜDÜRLÜĞ :	İstanbul Cad. Yusufağa Sok. Terzioğlu pasajı No. 1
ZONGULDAK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ:	Amele Birliği Pasajı No. 15/16 Telefon : 2038

Basın - 14347 - 149

— Kuzum güzel bayan, benim yerime «imdat» diye bağırıverin!...